

Perspectiefnota 2024-2027

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	1
2. Opbouw van deze perspectiefnota	7
3. Financieel Beeld	9
3.1. Vertrekpunt.....	9
3.2. Technische uitgangspunten.....	18
3.3. Financieel beeld na verwerking voorstellen	19
3.4. Reserves	19
3.5. Risico's	20
4. College Actie Programma	23
5. Stedelijke Regio West-Brabant West.....	49
5.1 Stedelijke Regio West-Brabant West.....	49
5.2 Plantbased ontwikkelingen in de regio	50
6. Programma's	53
6.1 Programma Mens en Samenleving.....	56
6.1.1 Portefeuillehouders.....	56
6.1.2 Onze ambitie	56
6.1.3 Ontwikkelingen bestaand beleid	56
6.1.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid	57
6.1.5 Overzicht van de voorstellen	57
6.2 Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed.....	60
6.2.1 Portefeuillehouders.....	60
6.2.2 Onze ambitie	60
6.2.3 Ontwikkelingen bestaand beleid	60
6.2.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid.....	60
6.2.5 Overzicht van de voorstellen.....	60
6.3 Programma Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid	62
6.3.1 Portefeuillehouders.....	62
6.3.2 Onze ambitie	62
6.3.3 Ontwikkelingen bestaand beleid	62
6.3.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid.....	63
6.3.5 Overzicht van de voorstellen.....	64
6.4 Programma Economie, Werk, Toerisme en Recreatie.....	66

6.4.1	Portefeuillehouders.....	66
6.4.2	Onze ambitie	66
6.4.3	Ontwikkelingen bestaand beleid	66
6.4.4	Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid	66
6.4.5	Overzicht van de voorstellen.....	66
6.5	Programma Bestuur en Dienstverlening	68
6.5.1	Portefeuillehouders.....	68
6.5.2	Onze ambitie	68
6.5.3	Ontwikkelingen bestaand beleid	68
6.5.4	Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid	70
6.5.5	Overzicht van de voorstellen.....	71
BIJLAGE 1	Vervangingsinvesteringen	73
BIJLAGE 2	Openstaande moties juni 2023	77
BIJLAGE 3	Uitvoeringsplan GVVP jaarschijf 2024.....	79

1. Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Maurice Remery en Esther Prent, burgemeester Ruud van den Belt, de wethouders Kees Gommeren en Nadir Baali

Met de voor u liggende Perspectiefnota 2024-2027 zijn de belangrijkste beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen in beeld gebracht, die richting geven aan de koers van onze gemeente.

Deze koers is gebaseerd op het raadsakkoord “Van ambitie naar actie”, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 juli 2022, waaruit het college in totaal 19 prioriteiten heeft benoemd. Ondertussen heeft de wereld niet stilgestaan. Voortdurende veranderingen in de maatschappij vragen om een meebewegende en toekomstbestendige, maar vooral betrouwbare en herkenbare lokale overheid.

Goud in handen

In de gemeente Steenberghe hebben we in menig opzicht goud in handen. Om te beginnen is er het goud in onze gemeenschap; de vele inwoners en organisaties die zich vrijwillig en vol passie inzetten voor het welzijn van hun stad- en dorpsgenoten, van alle leeftijden. Dat doen zij in het belang van de leefbaarheid in onze kernen, waar het voortdurend bruist van de activiteiten. Naast veel levendigheid zorgt dit voor een hoge mate van sociale veiligheid, betrokkenheid en saamhorigheid in onze samenleving. Waarbij niemand wordt uitgesloten en iedereen zichzelf kan én mag zijn. Dit inspirerende goud moeten we koesteren en waarderen, zodat het kan blijven schitteren, in het belang van ons allemaal.

Veel om trots op te zijn

Ook de talrijke voorzieningen in onze kernen zijn van onschatbare waarde. Zeker voor een gemeente van onze omvang hebben we heel veel in huis om trots op te zijn. Scholen, bibliotheken, gemeenschapshuizen, sportaccommodaties, (innovatieve) zorginstellingen, zwembaden, speelgelegenheden, winkels, horeca en (openbaar) vervoer. Een ware keur aan cultuurhistorisch erfgoed en een breed scala van evenementen maken het plaatje compleet. We vieren samen feest en we gedenken samen degenen die vielen voor onze vrijheid en de slachtoffers van de Watersnoodramp. Daarnaast hebben we onze uitgestrekte polders, rust en ruimte, een biodiverse natuur en recreatiemogelijkheden te over, zowel op het land als op het water. Groen en blauw zijn niet voor niets onze huiskleuren.

Verbindende ambassadeursrol

Het in stand houden van en waar mogelijk of nodig het versterken van dit alles, is een grote verantwoordelijkheid. Die delen we als lokale overheid met onze inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners (lokaal en regionaal). Eerste vereisten hierbij zijn dienstverlening en overheidsparticipatie (het ondersteunen van een initiatieven vanuit bevolking en bedrijfsleven) en het beheer van ons maatschappelijk vastgoed.

Daarvoor zullen we voortdurend op de hoogte moeten blijven van wat er in de buitenwereld speelt en leeft, zodat we ambtelijk en bestuurlijk vandaag al de juiste dingen kunnen doen die morgen nodig zijn. Hierbij wordt van ons allemaal een verbindende ambassadeursrol verwacht in onze gemeenschap, die zich niet beperkt tot de reguliere kantoor tijden. Op deze manier kunnen we kracht van onze samenleving optimaal benutten en dragen we bij aan de vitaliteit en de inclusiviteit van onze lokale democratie. Hoe beter we dat met elkaar doen, hoe kleiner de kans op tegenstellingen in onze maatschappij (polarisatie).

Op de kaart

Onze centrale ligging in de Zuidwestelijke Delta biedt gouden kansen om Steenbergen nog nadrukkelijker op de kaart te zetten als aantrekkelijke locatie om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Steenbergen is vanuit toeristisch/recreatief oogpunt gezien de waterrijke parel van de Brabantse Wal, in het hart van Waterpoort. Met de A4 als cruciale verkeersader voor de bereikbaarheid en de vestigingsmogelijkheden voor bedrijven op een absolute A-locatie. Welgelegen in een natuurlijke omgeving, binnen afzienbare afstand van agglomeraties als Rotterdam, Antwerpen en Breda.

De afgelopen jaren hebben we ons terdege voorbereid om de benodigde stappen te gaan zetten die onze gemeente zagezegd verder kunnen voortstuwen in de vaart der volkeren. Onze ambities zijn benoemd, bekend en geprioriteerd. Het toekomstperspectief is helder en we staan dan ook in de startblokken om uitvoering te geven aan onze plannen.

De praktijk noopt ons niettemin om telkens weer afwegingen en keuzes te maken, zowel waar het gaat om de benodigde en beschikbare capaciteit als om de financieringsmogelijkheden. De realisatie van vaak grote en veelomvattende opgaven – zoals het GVP en de aanleg van randwegen – is bovendien van veel (externe) factoren afhankelijk.

Organisatie in ontwikkeling

We zien onszelf in deze tijd voor een groot aantal uitdagingen geplaatst, die van onmiskenbare invloed zijn op alle ontwikkelingsmogelijkheden. Dit vereist onze voortdurende aandacht en hierop zijn we onze organisatie daarom aan het herinrichten, van een beheers- naar een projectmatig werkende organisatie.

Ook in dit opzicht hebben we goud in handen, te weten onze medewerkers. Dankzij hun kennis, loyaliteit, betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel hebben we de voorbije jaren samen al heel wat stormen getrotseerd. Zij tonen zich telkens weer bereid om met elkaar de schouders eronder te zetten en te doen wat nodig is.

De transitie/organisatieontwikkeling die we eind dit jaar als zodanig gaan afronden, maakt daarbij dat we integraal en structureel vanuit de bedoeling blijven werken. Waardoor “de winkel” onder alle omstandigheden open kan blijven, zonder dat onze ambities in het gedrang komen. Wel moeten we ons nadrukkelijk realiseren dat de arbeidsmarkt onder druk staat, wat extra inspanning vergt voor het behoud en de werving van collega's, teneinde de kwaliteit en de capaciteit op peil te houden.

Complexe vraagstukken

Evengoed zullen er altijd weer nieuwe ontwikkelingen zijn, die zich soms moeilijk laten voorspellen en mogelijk om een herpositionering vragen van onze beleidsdoelen. Door duidelijke keuzes te maken en het bestuurlijk-ambtelijk samenspel permanent te versterken en te verankeren, mogen we toekomst wat dat betreft met vertrouwen tegemoet zien.

Onzekerheden, waarop we geen of nauwelijks invloed kunnen uitoefenen, zijn er al genoeg. Als lokale overheid worden we nota bene voor steeds meer complexe vraagstukken die vaak een (inter)nationaal karakter hebben, waarvoor we niettemin (mede-)verantwoordelijk worden gemaakt of in ieder geval de gevolgen nadrukkelijk voelen. In willekeurige volgorde – maar allemaal onlosmakelijk met elkaar verbonden – zijn dit met name de stikstofproblematiek, klimaatverandering, krapte op de woningmarkt, het brede migratievraagstuk, de energietransitie en de hervormingsagenda jeugd. Mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne kampen we bovendien met een aanhoudend hoge inflatie.

Parels aan de kroon

Onze inwoners merken dit alles dagelijks, niet op de laatste plaats in hun portemonnee. In die wetenschap werken we hard aan onze prioriteiten, zoals - in relatie tot de voornoemde crises - de zelfredzaamheid en weerbaarheid van onze inwoners. Om onze kernen sterk en vitaal te houden, zetten we hoog in op het Actieplan Wonen, Ontwikkelplannen voor alle kernen, Duurzaamheid, Verkeer en Veiligheid. Als basis hiervoor gelden de eigen identiteit en de rijke historie van alle kernen; de parels aan de kroon van ons gezamenlijke gemeentewapen.

Hierbij houden we de doelstellingen van ons jubileumjaar in ere, zoals het versterken van de trots op ons cultuurhistorisch erfgoed (vestingverleden) en de verbinding tussen onze kernen en hun inwoners. En niet te vergeten: het nadrukkelijker op de kaart zetten van heel onze gemeente door het goud dat we hier in handen hebben te verkopen en/of beter onder de aandacht te brengen en te verkopen.

Ongekende mogelijkheden

Daartussen bevindt zich een uitgebreid spectrum van kansen, met als speerpunt onze Economische Kracht, toegespitst op de grote economische waarde van ons landelijk gebied. Vooral de verdere ontwikkeling van het Agro & Food Cluster (AFC) Nieuw-Prinsenland tot hét centrum van de zogeheten groene economie in West-Brabant biedt unieke en ongekende mogelijkheden.

De impact en de uitstraling hiervan gaan zelfs veel verder, dankzij de wereldwijd vooraanstaande spelers die onze gemeente herbergt. Met Cosun Beet Company en het Cosun Innovation Center als katalysator heeft de innovatieve agrofood-sector een zodanige vlucht genomen, dat inmiddels meer dan 50% van alle banen in onze gemeente zijn gelieerd aan deze bedrijfstak. Prominente spelers zijn onder meer Rijk Zwaan en de Lemken Group.

Agrarische wortels

Na de zout- en turfwinning van weleer en de vruchtbare bodem die is ontstaan na de inpoldering van “Steenbergen aan Zee” hebben we opnieuw goud in handen. Dit groene goud past perfect bij onze agrarische wortels en de bestaanszekerheid die we hieraan sinds jaar en dag ontleen. Verspreid over onze kernen is ervan oudsher bovendien veel landbouw gerelateerde bedrijvigheid, van zaai- en pootgoed tot en met landbouwmechanisatie, die zich in toenemende mate concentreert én duurzaam ontwikkelt. Met onze *ouwe* maar vooral *gouwe* suikerbiet als kroonjuweel, waarvan de toepassingen in ons dagelijks leven schier oneindig (b)lijken te zijn. Variërend van milieuvriendelijke alternatieven voor plastic en andere vervuilende producten, tot

en met de verwerking in medicijnen. Maar vooral ook in de (wereldwijde) voedselvoorziening, die eveneens met rasse schreden een plantaardige toekomst tegemoet gaat.

Alle seinen staan op groen

De ontwikkeling van het AFC Nieuw-Prinsenland tot internationaal toonaangevend *Greenpoint* staat niet op zichzelf. We maken van hieruit ook de verbinding met een groot aantal initiatieven op dit terrein in de regio; in een uitgebreide, maar zo kort mogelijke keten van grondstof tot logistiek en eindproduct. Onlosmakelijk verbonden met deze ontwikkeling is dan ook de realisatie van een nieuw Regionaal Strategisch Bedrijventerrein langs de A4.

Steenbergen als innovatieve smaakmaker en hoofdrolspeler in een wereldwijde, circulaire economie. Het klinkt bijna te mooi om waar te zijn, maar de seinen staan – letterlijk en figuurlijk – al op groen. En het is uitdrukkelijk méér dan alleen een economische ontwikkeling. Aan de basis staan van de voedseltransitie betekent namelijk ook aan de basis staan van gezond leven, voor alle inwoners, in een vitale leefomgeving. Het betekent ook dat de mogelijkheden voor studie en carrière in onze regio worden vergroot, op alle scholings- en werkniveaus, door de (nauwere) samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven (triple helix).

Brede welvaart

Wat hieruit voortvloeit, is de zogenoemde brede welvaart, waarvan uiteindelijk iedereen de vruchten plukt op het gebied van o.a. inkomen/bestaanszekerheid, gezondheid en passende zorgvoorzieningen voor alle doelgroepen, persoonlijk welzijn, veiligheid en sociale samenhang. Belangrijk, want zeker op dit front zien lokale overheden en hun inwoners, ook in Steenbergen, voor grote uitdagingen geplaatst.

Dit brengt ons terug bij de leefbaarheid en de vitaliteit van onze kernen en hun inwoners. Juist hierop zijn de Regio Deals van de Rijksoverheid gericht, waarvoor we ook als stedelijke regio West-Brabant West de handen ineen hebben geslagen en nadrukkelijk voor gaan lobbyen in Den Haag. De Regio Deal is van cruciaal belang voor de benodigde extra financiële armslag, om de kwaliteit van wonen, werken en leven te versterken. In dit verband wordt ook naar “Europa” gekeken als potentiële investeringsbron.

Thuisgevoel

Het is de mix van leefbaarheid, werkgelegenheid, kwaliteit van wonen, infrastructuur en beschikbare voorzieningen, in combinatie met onze vooraanstaande positie in de groene toekomst, die gegarandeerd ook een nieuwe generatie inwoners naar Steenbergen lokt. Deze generatie zal zich hier ongetwijfeld net zo snel welkom en thuis voelen als al die andere bijna 25.000 inwoners die hier geboren en getogen zijn of zich later in onze gemeenschap hebben gevestigd. Die het goud (her)kennen en voor wie allemaal diezelfde ambassadeursrol is weggelegd om het positieve perspectief van Steenbergen uit te helpen dragen.

Het verschil maken

Om al het voornoemde te kunnen verwezenlijken, is een gezonde balans noodzakelijk tussen onze ambities, onze bedrijfsvoering, de financiën en de capaciteit van onze organisatie. Niet alles kan én hoeft tegelijk. Zolang we onze prioriteiten maar blijven stellen en de verwachtingen steeds goed managen. En door elkaar geen onmogelijke opgaven op te leggen, maar bij elke beslissing die we nemen met een realistische blik te kijken naar zaken als haalbaarheid, rechtmatigheid, doelmatigheid en effectiviteit. Dit doen we vanuit de gedachte dat we onze tijd, energie en middelen het best kunnen gebruiken voor de thema's waarop we het grootste verschil kunnen maken/de meeste impact kunnen bewerkstelligen. Het sturen op dit evenwicht, vraagt om realiteitszin, aanpassingsvermogen, wederzijds begrip van alle betrokkenen, en waar nodig bijsturing binnen de uitgestippelde koers.

Financiële vooruitzichten

Het Rijk biedt gemeenten onvoldoende perspectief op een stabiele algemene uitkering, met zekerheid over structurele budgetten. Financiële problemen worden (zodoende) steeds vaker eenmalig opgelost. De gevolgen hiervan zijn zichtbaar in de jaarschijven 2026 en 2027.

Ons beleid is erop gericht dat we in september 2023 een begroting aanbieden die voor elke jaarschijf sluitend is. Het saldo van de perspectiefnota 2024-2027 is als volgt:

	2024	2025	2026	2027
Saldo Perspectiefnota 2024-2027	1.047.700	2.585.700	115.700	62.700

Dit levert de volgende aandachtspunten en uitdagingen op:

- Voor het collegeactieprogramma (CAP) zijn budgetten opgenomen voor de planvorming en nog niet voor de uitvoering. Dit met uitzondering van Economische Kracht. Voor deze prioriteit hebben we al uitvoeringsmiddelen opgenomen.
- Om te voldoen aan onze wettelijke taak ligt er de komende jaren een omvangrijke (financiële) opgave. Een aantal scholen zijn aan vervanging of verbouwing toe. Dat legt een omvangrijke claim in de begroting voor 2024 en verder.
- De beschikbare compensatie voor lonen en prijzen is volledig ingezet, er is geen structurele ruimte meer die kan dienen als buffer.
- De al eerder aangestipte onzekerheid in de algemene uitkering voor de jaren na 2026.
- De open eind-situatie in het sociaal domein.

De effecten hiervan op onze meerjarenbegroting vanaf 2026 zijn nog niet concreet genoeg om nu al financieel te vertalen. Maar, willen we koers houden op onze ambities, dan moeten we ook koers houden op onze financiële positie. Wij zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van raad, college en ambtelijke organisatie om, op weg naar de Perspectiefnota 2025, financiële ruimte in te bouwen in onze meerjarenraming.

Behandeling

Op 13 juni 2023 staat de ambtelijke toelichting van de Perspectiefnota gepland. De behandeling van de Perspectiefnota vindt plaats in de raadsvergadering van 13 juli 2023. In de tussentijd worden de effecten van de meicirculaire verder uitgewerkt. Samen met deze Perspectiefnota vormt dit de opmaat naar de programmabegroting 2024.

Boven alles wensen wij u veel inspiratie toe bij het opstellen van uw algemene beschouwingen. In de overtuiging dat we met elkaar tot het best denkbare perspectief kunnen komen voor onze inwoners, kijken we met u uit naar de beraadslagingen.

Het college van burgemeester en wethouders

2. Opbouw van deze perspectiefnota

De Perspectiefnota 2024-2027 kent voor het grootste deel dezelfde opbouw als in voorgaande jaren. Na het voorwoord, waarin de bestuurlijke boodschap is opgenomen, wordt ingegaan op het financieel beeld (hoofdstuk 3). Dat is de financiële vertaling van de ontwikkelingen naar de begroting 2024-2027. Daarin is een totaalbeeld gegeven van alle mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. De informatie is als volgt opgebouwd:

- bepalen van het financieel vertrekpunt;
- de technische uitgangspunten (de parameters die we gebruiken voor het opstellen van de begroting);
- het financieel beeld na verwerking van alle voorstellen;
- de reservepositie;
- de financiële risico's.

Bij de voorstellen voor budgetaanpassing wordt ingegaan op de noodzakelijke aanpassingen. Er zijn geen voorstellen voor nieuw beleid. De noodzakelijke aanpassingen kunnen worden gezien als bijstellingen in het bestaand beleid gericht op de realisatie van het raadsakkoord 'Van ambitie naar actie'.

Nieuw in deze Perspectiefnota is hoofdstuk 4 en 5. In hoofdstuk 4 treft u de 1^e voortgangsrapportage aan van de collegeprioriteiten. De collegeprioriteiten bestaan uit de negen CAP (Collegeactieprogramma) prioriteiten en tien overige projecten die wij ook als collegeprioriteit hebben aangemerkt. In totaal wordt er gerapporteerd over 19 prioriteiten. Voor elke prioriteit wordt aangegeven wat de financiële consequenties zijn voor de Perspectiefnota. Hoofdstuk 5 gaat in op het belang van de Stedelijke Regio West-Brabant West en de plantbased ontwikkelingen in de regio. Het is voor Steenbergen van cruciaal belang om hier goed op aan te sluiten.

In hoofdstuk 6 treft u de ontwikkelingen in de vijf begrotingsprogramma's aan, met daarin de noodzakelijke bijstellingen in het bestaand beleid.

De bijlagen bevatten de gebruikelijke informatie, te weten de vervangingsinvesteringen, de opvolging van de moties en amendementen en de jaarschijf 2024 van het GVVP.

Met deze opbouw ligt het zwaartepunt van de strategische ontwikkelingen vooral in de hoofdstukken 4 (Collegeprioriteiten) en 5 Stedelijke Regio West-Brabant West. Om onnodige herhalingen van teksten te voorkomen, staan in de programma's (hoofdstuk 6) alleen de ontwikkelingen die te maken hebben met de noodzakelijke bijstellingen in het bestaand beleid.

3. Financieel Beeld

In dit hoofdstuk starten we met het financiële vertrekpunt. Vervolgens beschrijven we de technische uitgangspunten die zijn gehanteerd. Daarna voegen wij de voorstellen van deze nota toe aan het vertrekpunt. We eindigen met de impact van de voorstellen op de reservepositie.

In de financiële overzichten zijn verwijzingen naar de toelichtingen opgenomen die na de betreffende tabel zijn weergegeven.

3.1. Vertrekpunt

Het vertrekpunt voor deze perspectiefnota 2024 wordt bepaald door de stand van de begroting 2023-2026 (waarbij de jaarschijf 2027 is toegevoegd), aangevuld met de verwerking van de decembercirculaire 2022, verwerking van de effecten op de BUIG en de uitkeringen, de correcties op jeugdzorg, de besluitvorming van college of raad, de structurele mutaties van de jaarstukken 2022, de bijstellingen als gevolg van autonome en wettelijke ontwikkelingen. De ontwikkelingen zijn verwerkt "voor de streep". Deze ontwikkelingen zijn nodig om de bestaande bedrijfsvoering en dienstverlening op het gekozen kwaliteitsniveau te kunnen continueren en garanderen.

	2024	2025	2026	2027
1. Stand meerjarenbegroting 2023	1.819.000	3.084.000	629.000	629.000
Bijstellingen gemeentefonds				
2.a Verwerking decembercirculaire 2022	-284.000	-285.000	-287.000	-288.000
2.b Effecten aanpassing nieuwe maatstaven	-239.000	-237.000	-225.000	-129.000
2.c Effecten loon- en prijsontwikkeling (LPO)	2.301.000	2.311.000	2.257.000	2.271.000
2.d Effecten Jeugdzorg	145.000	255.000	-	-
2.e Nieuwe financieringssystematiek vanaf 2027	-	-	-	165.000
Totaal bijstellingen gemeentefonds	1.923.000	2.044.000	1.745.000	2.019.000
3. Effecten macrobudget op BUIG	-312.000	-475.000	-548.000	-548.000
4. Reeds genomen besluiten College / Raad	-590.000	-232.000	-233.000	-235.000
5. Effecten College Actie Programma (CAP)	-	-430.000	-	-
Bijstellingen wettelijk/autonoom				
6. Ontwikkelingen wet- en regelgeving	-281.000	-263.000	-263.000	-263.000
7. Actualisatie kapitaallasten vervangingsinvesteringen	-2.000	-13.000	-17.000	-275.000
8. Structurele effecten jaarrekening 2022	-265.300	-195.300	-195.300	-195.300
9.a Loonontwikkeling (CAO)	-1.257.000	-1.257.000	-1.257.000	-1.257.000
9.b Prijsontwikkeling eigen organisatie	-327.000	-327.000	-327.000	-327.000
9.c Aanpassing bijdragen verbonden partijen	-575.000	-510.000	-578.000	-645.000
9.d Indexering OZB	160.000	160.000	160.000	160.000
9.e Stelpost loon- en prijsontwikkelingen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal bijstellingen wettelijk/autonoom	-1.547.300	-1.405.300	-1.477.300	-1.802.300
Vertrekpunt voor Perspectiefnota 2024:	1.292.700	2.585.700	115.700	62.700

De toelichtingen zijn hierna weergegeven.

1. Stand meerjarenbegroting 2023

Dit is het eindsaldo van de jaarschijven 2024 tot en met 2026 uit de meerjarenbegroting 2023-2026, vastgesteld in november 2022. Jaarschijf 2027 is hieraan toegevoegd.

2. Bijstellingen gemeentefonds

Algemene uitkering; decembercirculaire 2022

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste dekkingsbron voor de gemeentelijke uitgaven. Via circulaires worden gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de uitkering. De jaarlijkse fluctuaties in de algemene uitkering, ingegeven door het rijksbeleid, blijven een risico voor gemeenten. Deze perspectiefnota is opgesteld aan de hand van de decembercirculaire van 2022. Voor de gemeente Steenberg en zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

2. a. Verwerking decembercirculaire 2022

Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 valt de decembercirculaire 2022 nadeliger uit.

De volgende mutaties zijn het gevolg:

Mutatie decembercirculaire ten opzichte van de septembercirculaire 2022				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Correctie raming WOZ-waarden *1	-284.000	-285.000	-287.000	-288.000
Taakmutatie: Wet Goed Verhuurderschap *2	21.000	21.000	21.000	21.000
Taakmutatie: Wet Goed Verhuurderschap *2 (geoormerkt)	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Inflatiecorrectie verspringsbasisjaar *3	1.561.000	1.568.000	1.580.000	1.586.000
Inflatiecorrectie verspringsbasisjaar *3 (geoormerkt)	-1.561.000	-1.568.000	-1.580.000	-1.586.000
Totaal verwerking decembercirculaire 2022	-284.000	-285.000	-287.000	-288.000

*1 Het ministerie van BZK heeft in het rekenmodel van de septembercirculaire 2022 gerekend met een te hoge raming van de WOZ-waarden, waardoor de uitkeringsfactor 8 punten te hoog was vastgesteld. In de decembercirculaire wordt dit nu gecorrigeerd.

*2 Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap, dat naar verwachting in juli 2023 in werking zal treden. Voor de structurele kosten wordt een bedrag van € 12,4 miljoen met ingang van 2023 toegevoegd. Voor de gemeente Steenberg en is dat een bedrag rond de € 21.000 structureel.

*3 Verder is er vanaf 2024 een positief effect in verband met de prijs- en loonindexaties. Deze worden geoormerkt voor de loon- en prijsontwikkelingen (LPO) en in onderdeel 2.c effecten loon- en prijsontwikkelingen meegenomen. Dit voordeel zal wegvallen tegen de hoger op te nemen kosten in de budgetten vanaf 2024.

Voorjaarsnota 2023

Daarnaast is de Voorjaarsnota 2023 op vrijdag 28 april 2023 gepubliceerd en geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. Over deze gevolgen worden de gemeenten geïnformeerd via de meicirculaire 2023. De meicirculaire - de belangrijkste circulaire voor gemeenten - is niet tijdig beschikbaar om mee te nemen in deze perspectiefnota. Omdat de meicirculaire 2023 nog niet beschikbaar is voor de gemeente Steenberg en worden de cijfers, aan de hand van de informatie van de Voorjaarsnota 2023, doorgerekend en geeft in onderstaande toelichtingen de volgende effecten aan:

2. b. Effecten aanpassing nieuwe maatstaven t.o.v de decembercirculaire 22

De maatstaven zijn geactualiseerd op basis van de laatst ontvangen betaalspecificatie van het Rijk en deze werken met peildata. Voor het aantal inwoners en woonruimten is dat 1 januari van het uitkeringsjaar. De basisgegevens van veel van die maatstaven worden 'in huis' bijgehouden en opgegeven aan het CBS door collega's bij andere afdelingen of regionale uitvoeringsorganisaties (WOZ, GSD).

Voor de gemeente Steenbergen zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

Effecten aanpassing nieuwe maatstaven				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Inkomstenmaatstaven	-17.000	-14.000	-11.000	-28.000
Uitkeringsfactor	-114.000	-115.000	-106.000	7.000
Integratie- en decentralisatie uitkering *1	-108.000	-108.000	-108.000	-108.000
Totaal effecten aanpassing nieuwe maatstaven	-239.000	-237.000	-225.000	-129.000

*1 In het sociaal domein is een steeds grotere rol weggelegd voor de preventieve aanpak op verschillende terreinen. Het belang hiervan wordt onderstreept door de manier waarop het Rijk middelen beschikbaar stelt: de specifieke uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) is geoormerkt ten behoeve van zo'n integrale, preventieve aanpak. Het GALA is ondertekend door VNG, VWS, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR. Voor de algemene uitkering betekent dit dat het structurele budget is komen te vervallen.

2. c. Effecten loon- en prijsontwikkeling (LPO)

In de Najaarsnota 2022 heeft het kabinet aangekondigd een extra prijsbijstelling over 2022 uit te keren in verband met de uitzonderlijke prijsstijgingen voor 2022. Nu is in de Voorjaarsnota 2023 aangekondigd dat gemeenten een extra tranche prijsbijstelling 2022 vanaf 2023 van slechts € 127 miljoen structureel ontvangen.

Verder is in de decembercirculaire 2022 en de voorjaarsnota van het Rijk vanaf 2024 een positief effect in verband met de prijs- en loonindexaties. Dit voordeel zal wegvallen tegen de hoger op te nemen kosten in de budgetten vanaf 2024.

Voor de gemeente Steenbergen zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

Effecten loon- en prijsontwikkeling (LPO) 2022-2027				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Nabetaling 2022; inflatiecorrectie LPO	177.000	178.000	108.000	108.000
Decembercirculaire: Inflatiecorrectie LPO verspringing basisjaar	1.561.000	1.568.000	1.580.000	1.586.000
Voorjaarsnota 2023; Inflatiecorrectie LPO verspringing basisjaar	563.000	565.000	569.000	577.000
Totaal effecten aanpassing LPO 2022-2027	2.301.000	2.311.000	2.257.000	2.271.000

In de meicirculaire 2023 worden deze cijfers definitief. Deze kunnen dus nog afwijken van de definitieve doorrekening, welke wordt verwerkt bij de begroting 2024.

2. d. Effecten Jeugdzorg

Het Rijk en de VNG hebben op 18 april dit jaar laten weten dat een financieel principeakkoord bereikt is voor de Hervormingsagenda Jeugd. Eén van de financiële afspraken in het principeakkoord is dat de huidige besparingsreeks van € 374 miljoen voor 2023, € 463 voor 2024, € 563 voor 2025 voor 2023 tot en met 2025 bevroren is op het niveau van € 374

miljoen. Voor 2026 staat de besparing, zoals voorzien, op € 961 miljoen en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027.

Verder zijn afspraken gemaakt over de aanvullende besparing van € 100 miljoen voor 2024, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Voor 2024 geldt dat de geraamde extra besparing van € 100 miljoen vanwege een vertraging in de totstandkoming van de Hervormingsagenda Jeugd is vervallen. Het vervallen van de extra korting voor 2024 heeft geen budgettair effect. Het verloopt budgettair neutraal, omdat gemeenten in de begroting voor Jeugdzorg rekening moeten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming voor de uitgaven.

Voor de gemeente Steenbergen zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

Voorjaarsnota Rijk; Effect Hervormingsagenda Jeugd	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Effect Hervormingsagenda Jeugd	145.000	255.000	0	0
TOTAAL Effect maartbrief Rijk 2022	145.000	255.000	0	0

In de meicirculaire 2023 worden deze cijfers definitief. Deze kunnen dus nog afwijken van de definitieve doorrekening, welke wordt verwerkt bij de begroting 2024.

2. e. Nieuwe financieringssysteem gemeentefonds vanaf 2027

Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek 'samen de trap op en samen de trap af' geïndexeerd. Er wordt alleen een LPO accres verstrekt, geen volume accres. Het huidige LPO accres wordt, net als de jaren tot en met 2025, vanaf 2026 bijgesteld op basis van de jaarlijkse loon- en prijsontwikkeling zoals door CPB geraamd wordt.

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten om het gemeentefonds voor de volume ontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de nota is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financieringssysteem opgenomen. De nieuwe financieringssysteem houdt in dat het gemeentefonds vanaf 2027 wordt geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Hiervoor is in de Voorjaarsnota 2023 een budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028.

Voor de gemeente Steenbergen zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

Voorjaarsnota Rijk; nieuw financieringssysteem	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Effect nieuwe financieringssysteem	0	0	0	165.000
TOTAAL nieuw financieringssysteem	0	0	0	165.000

In de meicirculaire 2023 worden deze cijfers definitief. Deze kunnen dus nog afwijken van de definitieve doorrekening, welke wordt verwerkt bij de begroting 2024.

3. Effecten macrobudget op BUIG

Ontwikkeling macrobudget 2022: Het definitieve macrobudget 2022 voor de gebundelde uitkering bedraagt € 6.021,6 miljoen. Ten opzichte van het voorlopig budget is het definitieve budget gedaald met € 425,0 miljoen (-6,6%). Het macrobudget BUIG blijft tussen 2022 op 2023 vrijwel gelijk. Met een daling van 0,1% komt het macrobudget in 2023 uit op € 6.014,9 miljoen. Dit bedrag komt voort uit een daling van de budgetten voor Participatiewet uitkeringen met € 64,5 miljoen (-1,1%) en een toename van het budget voor loonkostensubsidies met € 57,8 miljoen (+18,1%).

Het voorlopige macrobudget 2023 is gebaseerd op de realisaties in 2021, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. In september 2022 zijn de realisaties 2022 uiteraard nog niet bekend. Het voorlopig macrobudget 2023 is daarom gebaseerd op een raming van de realisaties 2021. Eind september bedraagt de raming voor 2022 338.126 uitkeringen. Deze raming wordt bij de publicatie van het nader voorlopige macrobudget in mei 2023, respectievelijk van het definitieve macrobudget in september 2023, vervangen door de dan bekende feitelijke realisaties.

Voor de gemeente Steenbergen zijn de cijfers doorgerekend en geeft in onderstaande tabel het volgende effect aan:

Mutatie BUIG periode 2024-2027	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Saldomutatie effecten BUIG	-312.000	-475.000	-548.000	-548.000
TOTAAL BUIG periode 2024-2027	-312.000	-475.000	-548.000	-548.000

4. Hieronder het overzicht van genomen financiële besluiten door college of raad tot 1 juni 2023.

Onderwerpen	Besluit	Jaarschijven			
		2024	2025	2026	2027
*1 Kadernota spelen en bewegen	Raad	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
*2 Motie Buurtpreventie	Raad	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
*3 Actualisatie woonwagenbeleid	Raad	-396.000	-38.000	-39.000	-41.000
*4 GR Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en Meldpunt crisiszorg (MCZ)	College	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000
*5 Uitbreiding AOV-capaciteit	College	-66.000	-66.000	-66.000	-66.000
Totaal besluiten College/Raad		-590.000	-232.000	-233.000	-235.000

*1 Kadernota spelen en bewegen

De capaciteit was de afgelopen jaren ontoereikend en dat maakt dat er onvoldoende uitvoering gegeven kon worden van het speelbeleid. Het beheer, maar zeker ook het participatietraject met inwoners, kost veel tijd en is binnen de huidige bezetting niet geborgd. In de raadsvergadering op 29 september 2022 is de kadernota spelen en bewegen (RD220089) aangenomen. Daarin is besloten om hiervoor structurele capaciteit beschikbaar te stellen.

*2 Motie Buurtpreventie

In de vergadering van 4 november 2021 heeft de VVD een motie ingediend om het budget voor de buurtpreventieteams te verdubbelen. Op dat moment was het budget € 21.000. De motie was aangenomen zodat er uitvoering gegeven kan worden aan het oprichten en uitbreiden van de Polderbrigade, het opzetten van het donkere dagen offensief en de inhuur van matrix borden. In de begroting 2023 is het structurele extra budget van € 21.000 nog niet opgenomen terwijl dit budget wel nodig is om uitvoering te kunnen geven aan de wensen van de buurtpreventieteams.

*3 Actualisatie woonwagengebeleid

In de raadsvergadering op 15 december 2022 is de actualisatie van het woonwagengebeleid (RD220271) aangenomen. Dit is de verwerking van de structurele begrotingswijziging.

*4 GR Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en Meldpunt crisiszorg (MCZ)

Voor het jaar 2024 zijn onvoldoende middelen beschikbaar vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en Meldpunt Crisiszorg West-Brabant (MCZ) om o.a. Veilig Thuis en de Safegroup de subsidies te verlenen die nodig zijn om hun taken volgens wettelijke richtlijnen en landelijk vastgestelde kwaliteitskaders uit te voeren. Extra inzet is in het bijzonder nodig bij de ondersteunende diensten. Beide uitvoeringsorganisaties hebben daarnaast weinig tot geen financiële reserves meer om de kwaliteit te verbeteren en knelpunten verder op te lossen. Het Meldpunt Crisiszorg heeft door de extra grote nieuwe instroom van politiemeldingen (personen met verward/onbegrepen gedrag) ook onvoldoende middelen om deze taken binnen de huidige begroting op te pakken. Op basis van gevoerde gesprekken, de uitgevoerde analyse van het regionale takenpakket van GIA en de doorkijk die gemaakt is, is de conclusie dat er geen andere oplossing is dan extra middelen aan de deelnemende gemeenten te vragen. Met deze extra middelen wordt ingezet op het op orde brengen van de basis, kwaliteit te verbeteren en de overige knelpunten op te lossen.

*5 Uitbreiding AOV-capaciteit

De "gereedschapskist" van de burgemeester wordt alsnog groter. Veiligheidsdossiers worden steeds complexer en groter. Binnen gemeente Steenberghe zijn er 2 AOV'ers werkzaam welke alle taken op het gebied van Veiligheid opwerken. We merken dat de huidige capaciteit niet voldoende is om de taken uit te voeren. Het jaarplan kan hierdoor niet, zoals gepland, uitgevoerd worden. Hiervoor is vanaf 2023 extra externe inzet voor benodigd.

5. Effecten College Actie Programma (CAP)

In de begroting 2023 was voor de jaren 2023 – 2025 een Eenmalig ontwikkelbudget opgenomen als voorfinanciering van projecten. Het is de bedoeling dat deze kosten in een latere fase worden terugverdiend, onder andere door de verkoop van grond. Het ligt in de verwachting dat deze verdiensten nog niet in 2026 of 2027 vallen. Dat betekent dat voor deze twee jaar rekening gehouden moet worden met een voorfinanciering voor een Projectleider van € 100.000, een Jurist/Adviseur Grondzaken van € 75.000 en een Projectondersteuner van € 40.000.

Deze extra kosten (in totaal voor 2026 en 2027, € 430.000) voor het College Actie Programma (CAP) zullen vanaf 2026 worden ingezet. Dit jaar wordt de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd en zal de wijze waarop het bedrag kan worden meegenomen in een nog te vormen reserve College Actie Programma (CAP) met de raad worden uitgewerkt.

College Actie Programma	Jaarschijven			
	2024	2025	2026	2027
Voorfinanciering 2026 en 2027 CAP	0	-430.000	0	0
Totaal	0	-430.000	0	0

Bijstellingen wettelijk/autonoom

6. Ontwikkelingen wet- en regelgeving

Jeugdzorg:

Als gevolg van de focus op afbouw/afschaling binnen de Transformatie Jeugdzorg zien we dat de beschikbaarheid van expertisiezorg onder druk komt te staan. Dat kan ervoor zorgen dat er financiële bijdragen nodig zijn om een voorziening beschikbaar te houden.

Op 28 februari 2023 heeft het college ingestemd met en opdracht gegeven tot het onderzoeken van het transformatiescenario van de JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp) voorzieningen naar een duurzaam en kleinschalig alternatief zoals de landelijke ontwikkelingen van ons vragen. Tijdens het uitvoeren van de opdracht zal het basisscenario van kracht blijven, waarbij er maatregelen worden genomen om afbouw van activiteiten te realiseren die ook op termijn niet

rendabel zijn en herstelmaatregelen voor de overige activiteiten tot het toekomstbestendige transformatiescenario gereed is.

Asielketen:

Spreidingswet

Op dit moment is het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) afhankelijk van vrijwillige medewerking van gemeenten om opvangplaatsen voor asielzoekers mogelijk te maken. De regering wil dat veranderen. Daarom stelt zij voor om gemeenten een wettelijke taak te geven in het opvangen van asielzoekers. Dat stelsel moet er ook voor zorgen dat de opvang van asielzoekers beter wordt verspreid onder de gemeenten waarmee de onderlinge solidariteit wordt bevorderd. In het voorstel staat dat gemeenten per provincie moeten overleggen over het aantal asielzoekers dat ze gaan opvangen. Ze kunnen dan zelf met een opvangplan komen. De inzet van extra capaciteit (0,5 fte) is noodzakelijk en als ze dat niet tijdig doen, kan het kabinet dwang toepassen. Vooral nog is de verwachte ingangsdatum 1 januari 2024.

Kieswet:

De wijzigingen in de nieuwe Kieswet hebben flinke impact op organisatie van de verkiezingen en de huidig beschikbare formatie. De organisatie van verkiezingen wordt steeds complexer en vergt veel en grondige voorbereiding. Hiervoor is het van belang dat medewerkers, stembureauleden en voorzitters goed getraind worden en gebruikt materiaal (bv stemhokjes, stembussen) tijdig vervangen wordt. De inzet van een meewerkend projectleider is noodzakelijk om de verkiezingen soepel te laten verlopen en kennis over te dragen.

Hieronder het overzicht met de financiële consequenties:

Onderwerpen	Jaarschijven			
	2024	2025	2026	2027
Transformatie Jeugdzorgplus	-156.000	-138.000	-138.000	-138.000
Asielketen: spreidingswet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Kieswet: verkiezingen	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Totaal	-281.000	-263.000	-263.000	-263.000

7. Actualisatie kapitaallasten vervangingsinvesteringen

Dit betreft de actualisatie (inclusief indexatie) van de benodigde kapitaallasten voor de vervangingsinvesteringen 2024-2027 (zie bijlage 1).

Het wagenpark is met de buitendienst besproken en de bedragen voor vervanging van de voertuigen zijn naar huidige realiteit aangepast. De overige investeringen komen uit de meest recente beheerplannen of raadsvoorstellen. In deze post zijn ook de vervangingsinvesteringen voor het jaar 2027 meegenomen.

8. Structurele effecten jaarrekening 2022

Hieronder het overzicht van structurele mutaties van de jaarstukken 2022.

Onderwerpen Jaarstukken 2022	Jaarschijven			
	2024	2025	2026	2027
*1 Procesverbetering belastingen	-110.000	-40.000	-40.000	-40.000
*2 Maaibestek	-100.300	-100.300	-100.300	-100.300
*3 VVE, voor- en vroegschoolse educatie	60.000	60.000	60.000	60.000
*4 Loketvoorziening Jeugd	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
*5 Uitvoeringskosten jeugdzorg	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Totaal structurele mutaties jaarstukken 2022	-265.300	-232.000	-233.000	-235.000

***1 Procesverbetering belastingen**

De gemeente stimuleert het informeel contact en vragen inwoners eerst te bellen (laagdrempelig) voordat ze (formeel) bezwaar tegen de WOZ aanslag maken. Dit levert een stroom aan telefoontjes op. In 2022, 2021 en 2020 hebben we respectievelijk 290, 237 en 213 bezwaren ontvangen. Mede door de agressieve publiciteit van no cure no pay bedrijven komen er ook steeds meer bezwaren binnen. Het aantal ontvangen bezwaren is dit jaar ruim verdubbeld ten opzichte van 2022, naar 660. Binnen de huidige formatie is het niet mogelijk de bezwaren binnen de wettelijke termijn te verwerken. Landelijk gezien worden er in 2023 nog veel meer bezwarenschriften ingediend.

***2 Maaibestek**

Met het ontbinden van het contract zal de dienst opnieuw worden aanbesteed. Kijkend naar de huidige aanbesteding is te zien dat het gereserveerde bedrag niet toereikend is en er op jaarbasis extra middelen benodigd zijn om de geplande werkzaamheden uit te voeren.

***3 VVE, voor- en vroegschoolse educatie**

Subsidies voor VVE, voor- en vroegschoolse educatie (voorheen: peuterspeelzalen), worden gedekt middels het onderwijsachterstandenbeleid. Sinds 2022 worden deze subsidies ook direct bij het onderwijsachterstandenbeleid geboekt waardoor er een structureel voordeel ontstaat.

***4 Loketvoorziening Jeugd**

De tarieven voor de inzet van jeugdprofessionals en het expertteam zijn in 2022 gestegen. De definitieve tarieven worden vaak later bekend gemaakt en deze niet zijn meegenomen in de meerjarenbegroting.

***5 Uitvoeringskosten jeugdzorg**

Voor jeugdzorg wordt er steeds meer en actiever gewerkt in de regio. Mede door introductie van de kwaliteitsmonitor en het innovatiebudget zijn de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst hoger dan nu begroot.

9. a. Loonontwikkeling (CAO)

Na de instemming van de vakbondsleden, heeft het VNG-bestuur het principeakkoord voor een nieuwe cao gemeenten en cao SGO bekrachtigd. Daarmee zijn de cao's voor 2023 definitief en krijgen medewerkers er gemiddeld 9,1 procent salaris bij. Daarin gaan de salarissen per 2 januari 2023 eerst met 240 euro omhoog. Daaroverheen volgt een salarisverhoging van 2 procent.

Voor de gemeente Steenberg is een doorrekening gemaakt resulteert in € 1,26 miljoen aan structurele loonkosten voor de ambtelijke organisatie. Met de begroting 2023 is hierop geanticipeerd door het opnemen van een structurele stelpost loon- en prijsontwikkeling.

Voor de cao's voor 2024 zijn de gesprekken nog niet gestart.

9. b. Prijsontwikkelingen eigen organisatie

Voor de prijsontwikkeling is het uitgangspunt gehanteerd: wat bekend is en zeker, wordt verwerkt als noodzakelijke bijstelling. Wat nog niet zeker is, maar wel wordt verwacht dat er een prijsstijging aankomt, wordt beschouwd als risico en dus niet verwerkt in de begroting.

De noodzakelijke bijstellingen voor prijzen die we nu in deze nota aanbrengen, worden in mindering gebracht op de stelpost die in de begroting 2023 is opgenomen (€ 1 miljoen structureel), aangevuld met de compensatie van het Rijk.

Voor de beheerplannen openbare ruimte en maatschappelijk vastgoed is het beeld nog niet volledig. We weten dat de prijzen van materialen en menskracht in de markt ook fors zijn gestegen, maar de effecten daarvan op de beheerplannen is nog niet duidelijk. Op weg naar de begroting worden de beheerplannen geactualiseerd.

Hieronder het overzicht van prijsontwikkelingen:

Onderwerpen prijsontwikkelingen	Jaarschijven			
	2024	2025	2026	2027
Leerlingenvervoer *1	-59.000	-59.000	-59.000	-59.000
Informatiemanagement en -beveiliging *2	-154.000	-154.000	-154.000	-154.000
Thuiszorg West-Brabant *3	-37.000	-37.000	-37.000	-37.000
Huisvesting Jeugdzorgplus *4	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
Herijking subsidies *5	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000
Totaal prijsontwikkelingen	-327.000	-327.000	-327.000	-327.000

*1 Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is een wettelijke taak met een open einde financiering. Dat wil zeggen dat aanvragen leerlingenvervoer moeten worden toegekend en uitgevoerd als er volgens de geldende verordening leerlingenvervoer recht op leerlingenvervoer is. Jaarlijks worden de tarieven per 1 januari geïndexeerd. Voor 2024 wordt rekening gehouden met een indexering van 7,6 %. Tevens is er sprake van een sterke kostenstijging wat betreft leerlingenvervoer naar de mytyschool in Roosendaal o.a. door toename aantal leerlingen. Dit alles zorgt voor een extra benodigd budget van in totaal 9% ten opzichte van het budget voor 2023.

*2 Informatiemanagement en -beveiliging

Afgelopen maand zijn de prijsontwikkelingen en de nut en noodzaak van de gemeentelijke applicaties, hardware en de bijdrage Equalit geïnventariseerd. De inflatie is behoorlijk geweest. Dit is ook terug te zien in de huidige abonnementsgelden en bijdrage van de leveranciers in de loop van 2023. Hierdoor is er extra budget benodigd. Bij de inventarisatie is ook beoordeeld of een applicatie nog voor waarde is voor de gemeentelijk organisatie of dat de applicaties kan worden opgezegd.

*3 Thuiszorg West-Brabant (TWB)

De begroting 2024 van TWB gaat, naast de verhoogde indexering van de bijdrage per kind, uit van een stijging van 29 extra kinderen in zorg ten opzichte van 2022. De kosten voor de uitvoering van het basispakket inclusief de huisvestingskosten stijgen. Het College heeft ingestemd om de meerkosten van € 37.000 van het basispakket in 2024 te dekken uit de prijsontwikkelingen.

*4 Huisvesting Jeugdzorgplus

Almata rekent 10% kostenstijging, waarin tevens de gestegen kosten van onderhoud en energie zijn meegenomen. Het College heeft ingestemd om de meerkosten van € 16.000 voor de meerkosten voor onze jeugdhulpregio West-Brabant West te dekken uit de prijsontwikkelingen.

*5 Herijking subsidies

De subsidies zijn voor 2024 geïndexeerd op 3%.

9. c. Verbonden Partijen

Tijdens de besluitvormende raadsvergadering van 29 juni 2023 worden alle begrotingen van de verbonden partijen behandeld. De besturen van de verbonden partijen dienen rekening te houden met de ingediende zienswijzen. De besturen dienen de gemeenteraden te informeren op welke wijze zij omgaan met de zienswijze. Bij de begroting 2024 van gemeente Steenberghe zal in de paragraaf Verbonden Partijen worden aangegeven wat gedaan is met eventuele zienswijzen.

De mutaties in de bijdrage van de verbonden partijen, ten opzichte van de begroting 2023, hebben vooral te maken met loon- en prijsontwikkelingen. Alleen is bij de berekening van de bijdrage van het West Brabants Archief rekening gehouden met de gewijzigde verdeelsleutel. Dit betekent voor onze gemeente een stijging in de bijdrage aan het West Brabants Archief.

In navolgende tabel zijn de aanpassingen van de bijdrage voor de gemeente Steenberg per verbonden partij weergegeven.

Verbonden partijen	Aanpassingen bijdragen			
	2024	2025	2026	2027
Veiligheidsregio Midden en West Brabant (VRMWB)	-44.000	-73.000	-81.000	-132.000
Werkvoorzieningsschap West Noord Brabant (WVS)	-177.000	-42.000	-55.000	16.000
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst West Brabant (GGD)	-38.000	-58.000	-71.000	-93.000
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West (RAV)	-	-	-	-
Regio West Brabant (RWB)	64.000	68.000	62.000	43.000
Omgevingsdienst Midden en West Brabant (OMWB)	-56.000	-67.000	-76.000	-100.000
West Brabants Archief (WBA)	-91.000	-98.000	-109.000	-115.000
Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (RBL)	-2.000	-3.000	-2.000	-3.000
Intergemeentelijk Sociale Dienst (ISD)	-231.000	-238.000	-246.000	-261.000
Totaal, nadeel bijdragen verbonden partijen	-575.000	-510.000	-578.000	-645.000

9. d. indexering van OZB

Voor de indexering van de OZB wordt aangesloten bij het raadakkoord "van Ambitie naar Actie". Dat betekent dat de OZB stijgt met het inflatiepercentage. Voor 2024 wordt een inflatiepercentage gehanteerd van 3%.

9. e. Stelpost loon- en prijsontwikkelingen

De stelpost die in de begroting 2023 is opgenomen (€ 1 miljoen structureel) en bedoeld om de toekomstige loon- en prijsstijgingen op te vangen, is vanaf 2024 volledig ingezet om te komen tot een meerjarig sluitende begroting.

3.2. Technische uitgangspunten

Met de perspectiefnota leggen we de raad de kaders voor waarmee het college bij het opstellen van de begroting rekening behoort te houden. Belangrijk daarbij zijn de uitgangspunten voor de begroting om deze toekomstbestendig te houden.

- Aantal inwoners: 24.626 (stand 1-1-2023): in de jaren 2024 (24.906), 2025 (25.186), 2026 (25.366) en 2027 (25.546)
- Aantal woningen: 10.691 (stand 1-1-2023): in de jaren 2024 (10.781), 2025 (10.871), 2026 (10.961) en 2027 (11.051)
- De perspectiefnota is gebaseerd op de decembercirculaire, aangevuld met de effecten van de voorjaarsnota 2023 van het Rijk
- Lonen en sociale lasten: *voor het jaar 2024 is het nog niet bekend*
- Prijzen goederen en diensten: *voor het jaar 2024 is het nog niet bekend*
- Huren, pachten, entreekaartjes e.d. 3%
- OZB: 3%
- Overige belastingen: 3%
- Rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges: 100% kostendekkendheid

3.3. Financieel beeld na verwerking voorstellen

Hieronder het overzicht waarin alle voorstellen uit deze nota zijn verwerkt. De specificaties treft u aan bij de programma's in hoofdstuk 6.

	2024	2025	2026	2027
Vertrekpunt voor PPN 2024	1.292.700	2.585.700	115.700	62.700
Bijstelling bestaand beleid programma 1 Mens en samenleving (hoofdstuk 6.1)	-	-	-	-
Bijstelling bestaand beleid programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed (hoofdstuk 6.2)	-	-	-	-
Bijstelling bestaand beleid programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid (hoofdstuk 6.3)	175.000	-	-	-
Bijstelling bestaand beleid programma 4 Economie, werk, toerisme en recreatie (hoofdstuk 6.4)	-	-	-	-
Bijstelling bestaand beleid programma 5 Bestuur en dienstverlening (hoofdstuk 6.5)	70.000	-	-	-
Totaal voor noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid	-	-	-	-
Saldo Perspectiefnota 2024	1.047.700	2.585.700	115.700	62.700

3.4. Reserves

Hieronder is een verloopoverzicht opgenomen van de reserves. Dit overzicht is gebaseerd op de eindsaldi van de jaarstukken 2022 en geeft een doorkijk voor de komende jaren.

In deze doorkijk zijn, naast alle bestaande claims uit de meerjarenbegroting 2023-2026, ook de aanvullende claims uit 2023 van de vastgestelde raadvorstellen (€ 1.397.000), de verhoging van de risicoreserve, de overheveling van incidentele budgetten van 2022 naar 2023 (€ 688.000), het jaarrekeningresultaat van de nog niet vastgestelde jaarrekening 2022 (€ 1.196.000) en het resultaat van het meerjarenperspectief 2024-2026 meegenomen.

Doorkijk Reserves * € 1.000	31-12 2022	Mutatie 2023	31-12 2023	Mutatie 2024	31-12 2024	Mutatie 2025	31-12 2025	Mutatie 2026	31-12 2026
1. Algemene reserve	8.694	511	9.205	1.048	10.253	2.586	12.839	116	12.955
<i>Waarvan:</i>									
<i>Risicoreserve</i>	2.387	509	2.896	0	2.896	0	2.896	0	2.896
<i>Onderzoeksbudget raad</i>	10	0	10	0	10	0	10	0	10
<i>Reserve covid- en energiecrisisfonds</i>	254	-126	128	0	128	0	128	0	128
<i>Resultaat meerjarenperspectief 2023-2026</i>	0	129	129	1.048	1.177	2.586	3.763	116	3.879
Vrije ruimte	6.043	-1	6.042	0	6.042	0	6.042	0	6.042
2. Reserve Transitie Organisatie	377	-377	0	0	0	0	0	0	0
3. Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	168	0	168	0	168	0	168	0	168
4. Reserve Economische ontwikkeling	2.278	375	2.653	0	2.653	0	2.653	0	2.653
5. Reserve Beheer openbare ruimte	6.956	-264	6.692	-265	6.427	-265	6.162	-264	5.898
6. Bestemmingsreserve overig	10.963	-563	10.400	-575	9.825	-558	9.267	-549	8.718
Totaal	29.436	-318	29.118	208	29.326	1.763	31.089	-697	30.392

3.5. Risico's

In deze perspectiefnota zijn de ambities vanuit het raadsakkoord "van ambitie naar actie" verder geconcretiseerd voor de jaren 2024 – 2027. De financiële positie en de capaciteit in de organisatie is, voor zover wij daar nu zicht op hebben, in lijn gebracht met het totale pakket van:

- De 9 collegeprioriteiten;
- De 10 overige prioriteiten;
- De noodzakelijke bijstellingen voor het bestaand beleid;
- De indexeringen voor CAO ontwikkelingen (lonen) en inflatie (prijzen);
- De autonome ontwikkelingen, waaronder de aantallen inwoners, woningen en arealen.

Dit leidt tot een begroting die meerjarig sluitend is en dat is een belangrijk uitgangspunt in het financieel beleid van de gemeente Steenbergen. Daarbij is de spelregel gehanteerd dat we alleen bijstellingen doen in de begroting als daar een goede onderbouwing onder ligt. Eerst een plan, dan pas budget. Met deze spelregel voorkomen we dat we de begroting gaan belasten met claims die nog niet of onvoldoende concreet en onderbouwd zijn.

Deze werkwijze brengt wel risico's met zich mee. Hieronder zijn de belangrijkste risico's en eventuele beheersmaatregelen geschetst.

Risico 1 Collegeprioriteiten

Voor de collegeprioriteiten (de 9 CAP prioriteiten en 10 overige prioriteiten) zijn de budgetten opgenomen die nodig zijn om de eerstvolgende stappen te kunnen zetten. Dat komt bij een groot aantal prioriteiten neer op een budget voor met maken van een plan of beleid. Voor de dekking wordt een beroep gedaan op de eenmalige ontwikkelbudgetten die met de begroting 2023 beschikbaar zijn gesteld door de raad. Voor de prioriteiten Actieplan Wonen (3) en Gebiedsontwikkeling (6) wordt met deze perspectiefnota aanvullend budget gevraagd. Dit om het risico te voorkomen dat deze projecten stil komen te vallen omdat er in de periode 2024 - 2027 nog geen of slechts gedeeltelijk opbrengsten tegenover staan. Het opnemen van aanvullend budget kan worden gezien als beheersmaatregel.

Voor de uitvoering van de plannen die voortkomen uit de collegeprioriteiten is voor het grootste deel nog geen budget beschikbaar. Het benodigd budget is immers afhankelijk van nog te maken keuzes. De komende jaren komt daar meer zicht op. Het is belangrijk dat we hierop tijdig anticiperen en ruimte gaan scheppen in onze begroting.

Eén van de belangrijkste opgaven die voor ons ligt is de realisatie van onderwijshuisvesting, een wettelijke taak voor de gemeente. De komende periode moet een aantal scholen worden vernieuwd. Dat vraagt om substantiële investeringen. Ook op het gebied van duurzaamheid, maatschappelijk vastgoed en verdere digitalisering van onze bedrijfsvoering moeten we ons daarop voorbereiden.

Als eerste stap houden we alle openstaande investeringskredieten tegen het licht. Wat niet meer nodig is, laten we vervallen. Dat kan ruimte geven voor nieuwe investeringen.

Risico 2 Indexering

In deze perspectiefnota hebben we alle indexeringen die op dit moment bekend zijn, verwerkt. De stelpost die in de begroting 2023 is opgenomen (€ 1 miljoen structureel), aangevuld met de compensatie van het Rijk, is volledig ingezet om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. Voor de beheerplannen openbare ruimte en maatschappelijk vastgoed is het beeld nog niet volledig. We weten dat de prijzen van materialen en menskracht in de markt ook fors zijn gestegen, maar de effecten daarvan op de beheerplannen is nog niet duidelijk. Op weg naar de begroting worden de beheerplannen geactualiseerd. Het risico is aanwezig dat de vastgestelde kwaliteitsniveaus niet kunnen worden gerealiseerd met het budget wat beschikbaar is.

Bovenstaande risico's houden verband met de methodiek van begroten. Naast deze risico's lopen we ook risico op een aantal bekende terreinen die ook in de begroting 2023 al zijn opgenomen. Deze worden hieronder toegelicht.

Risico 3 Algemene uitkering gemeentefonds

Al een aantal jaren is er veel te doen over het gemeentefonds. Verschillende keren zijn gemeenten geconfronteerd met nieuwe verdeel systemen. De laatste ontwikkelingen geven weer een nieuwe systematiek; een koppeling aan het bruto binnenlands product (BBP).

Deze wijzigingen gaan gepaard met blijvende onzekerheid over de jaren na 2026. Steeds wordt een volgende jaarschijf gerepareerd, maar dat is en blijft een incidentele oplossing. Dat strookt niet met de ambitie om een duurzaam financieel beleid en daarmee een duurzaam voorzieningenniveau te realiseren. Ook de opschalingskorting is nog steeds niet van tafel. In VNG verband wordt voortdurend aandacht gevraagd voor deze ongewenste situatie, maar er is vooralsnog geen duidelijkheid te verwachten.

Al met al is het ramen van de algemene uitkering voor alle gemeenten de komende jaren een complexe aangelegenheid. Daar komt bij dat minister Kaag al bij de Voorjaarsnota 2023 heeft aangekondigd dat er weinig ruimte is om tegemoet te komen aan gemeenten. Er zijn immers middelen nodig voor het landelijk klimaatbeleid, de steun aan Oekraïne en het asielvraagstuk. Hoe de meicirculaire 2023, die we niet meer kunnen meenemen in deze perspectiefnota, zal uitpakken, is nog ongewis.

Risico 4 Sociaal Domein

Het sociaal domein is en blijft een domein met een hoog financieel risico. Dat wordt aan de ene kant veroorzaakt door het open eind karakter van de bestaande regelingen, aan de andere kant zien we dat de financieringswijze vanuit het Rijk niet bijdraagt aan een stabiele en structurele situatie.

4. College Actie Programma

Inleiding

Het Collegeactieprogramma (CAP) is de uitwerking van het raadsakkoord 'Van ambitie naar actie' 2022-2026. Met het CAP geeft het college vorm en inhoud aan de inzet van capaciteit, tijd en middelen ten behoeve van het raadsakkoord. In de begroting 2023 heeft het college hiervoor al een fundament gelegd door negen collegeprioriteiten te benoemen, te weten:

1. Participatie(beleids)kader;
2. Toegankelijk sociaal domein;
3. Actieplan Wonen;
4. Ontwikkelplannen;
5. Duurzaamheid;
6. Gebiedsontwikkeling en Verkeer;
7. Maatschappelijk Vastgoed;
8. Economische Kracht;
9. Organisatieontwikkeling.

Daarnaast heeft het college aanvullend nog tien projecten benoemd waar prioriteit aan gegeven wordt als het gaat om het verdelen van schaarse middelen (geld en capaciteit). Dit zijn:

1. Onderwijshuisvesting;
2. Ontwikkeling Vossenburcht;
3. Programma Ontwikkeling en herstructurering Vitale Vesting Steenbergen;
4. Normalisatie woonwagencentra Steenbergen;
5. Omgevingsvisie 2024;
6. Uitvoeringsprogramma GVVP;
7. Verkeersveiligheidsagenda 2025-2026;
8. Recreatieve ontwikkeling Fort Henricus;
9. Linie van de Eendracht;
10. Toeristisch recreatieve visie Nieuw-Vossemeer.

Over de voortgang op deze 19 collegeprioriteiten zal uw raad vier keer per jaar geïnformeerd worden. Dit wordt gekoppeld aan de planning en control cyclus. Rapportages vinden plaats bij de perspectiefnota, de tussenrapportage, de begroting en de jaarrekening. Hieronder vindt u de eerste rapportage uit deze cyclus. Peildatum voor deze rapportage is 1 april 2023.

Per prioriteit wordt met een smiley aangegeven of de prioriteit nog volgens afgesproken kaders verloopt. Indien deze oranje of rood is zal een toelichting worden opgenomen over de oorzaak. Naast een korte toelichting op de prioriteit wordt u inzicht gegeven over de stand van zaken en wat de prioriteit betekent voor de perspectiefnota.

Collegeactieprogramma

Collegeprioriteit Participatie(beleids)kader	
Een vastgesteld beleidskader burgerparticipatie (inclusief projectparticipatie en jongerenparticipatie)	

Coördinerend wethouder

Wethouder Baali

Doelstelling

Wij gaan voor sterke kernen en zelfredzame inwoners. Daarvoor ondersteunen en versterken wij de sociale samenhang in de kernen. Wij betrekken inwoners eerder en anders bij het maken van beleid en uitvoering. Samen met inwoners stellen wij een plan op voor een concreet participatiebeleid. Jongerenparticipatie speelt daarbij een belangrijke rol. Wij streven naar verbondenheid in gemeenschappen en kernen.

(Programmabegroting 2023)

Het uiteindelijke resultaat zijn gedragen uitgangspunten over de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid in Steenbergen.

Toelichting

Het (werken aan) participatiebeleid biedt ruimte om te zoeken naar manieren die passen bij de gemeente, bij de gemeentelijke organisatie en bij de inwoners, bedrijven en andere organisaties. Om zo samen tot de beste resultaten te komen voor een vitale leefomgeving. Werken aan een participatiekader voor Steenbergen doen we dus door verschillende participatietrajecten te doorlopen. Daarmee verzamelen we ingrediënten die mensen (inwoners en ambtenaren) in staat stellen te participeren in Steenbergen; los van het inhoudelijke vraagstuk. Deze ingrediënten worden vastgelegd in een kader stellend document dat (uiteindelijk) wordt vastgesteld door de raad.

Stand van zaken

Fase 1 is inmiddels doorlopen. Er is inzicht in de ervaringen (wat gaat goed, wat kan beter) binnen de gemeentelijke organisatie. Er is een eerste aanzet voor een definitie van het participatiekader in Steenbergen, een overzicht van methodes van participatie en er heeft afstemming plaatsgevonden over de te volgen vervolgstappen.

Perspectiefnota 2024

Voor de totstandkoming van deze collegeprioriteit zelf worden geen extra middelen in de Perspectiefnota opgenomen. Wel houden we er bij komende projecten rekening mee dat het doorlopen van participatietrajecten extra tijd en capaciteit kan vragen, die moeten worden mee begroot in een projectbegroting.

Collegeprioriteit Toegankelijk sociaal domein

Een evaluatie van de huidige werkwijze binnen Vraagwijzer samen met onze zorg- en welzijnspartners

Coördinerend wethouder

Wethouder Prent

Doelstelling

Het (kunnen) bieden van passende zorg en ondersteuning op alle levensgebieden van inwoners vanuit één herkenbaar punt. Informatie, advies, hulp en ondersteuning zijn letterlijk en figuurlijk goed toegankelijk en worden in een zo vroeg mogelijk stadium geboden daar waar nodig.

Toelichting

Vraagwijzer is onze toegang voor het sociaal domein in Steenberg, waar we met verschillende partners samenwerken binnen één concept. Uitvoeren van deze collegeprioriteit doen we dan ook in samenspraak met deze partners.

Er is een voorlopige planning opgesteld voor deze prioriteit:

2023

1. Een evaluatie van de huidige werkwijze binnen Vraagwijzer samen met onze zorg- en welzijnspartners.

2024 – 2026

2. Ambtelijke visievorming eind 2023/begin 2024
3. Opstellen projectplan begin 2024
4. Subsidieafspraken voor 2025 eind 2024.

Stand van zaken

We zijn nog niet gestart met deze werkzaamheden.

Perspectiefnota 2024

De kosten voor deze opdracht vangen we zoveel mogelijk op binnen de reguliere beleids-, account- en afstemmingswerkzaamheden met partners. Desalniettemin zal hiervoor ook tijd moeten worden ingepland voor de diverse teamleden.

Collegeprioriteit Actieplan Wonen	
1. Overzicht mogelijke instrumenten voor college omtrent sturing van de woningopgave, verdeeld naar direct toepasbaar en nieuwe beleidsinstrumenten	
2. Locatiekeuze flexibele woonvormen	

Coördinerend wethouder

Wethouder Baali

Doelstelling

Het Actieplan Wonen maakt het gehele scala aan instrumenten inzichtelijk (fase 1) en geeft daarmee de bouwstenen voor het actualiseren en aanpassen van het woonbeleid. Deze laatste wordt gecombineerd met het spoor van het opstellen van woonzorgvisies per kern. Met als kader de afspraken in de Woondeal 2022 t/m 2030 met een uitvoeringsprogramma (uitvoeringsprogramma=actualisering actieplan wonen) .

Toelichting

Op weg naar het Actieplan worden de volgende stappen gezet:

1. Overzicht van de mogelijke instrumenten voor het college omtrent sturing van de woningopgave, verdeeld over direct toepasbaar en nieuwe beleidsinstrumenten.
2. Vertaling naar woonbeleid en integratie met Woonzorgvisie te samen met een Uitvoeringsprogramma, alsmede;
3. een locatiekeuze flexibele woonvormen en realisatie daarvan. Er wordt een locatieonderzoek uitgevoerd om zicht te hebben op de mogelijkheden om op korte en langere termijn de bouw van ten minste 100 flexwoningen te realiseren.

Stand van zaken

Stap 1 is volgens planning in kwartaal 1 2023 opgestart en wordt eind kwartaal 2 afgerond.

Stap 2 wordt in kwartaal 4 2023 opgeleverd.

In het kader van stap 3 is parallel aan de voorbereidingen rondom het Actieplan Wonen een onderzoek uitgevoerd naar potentiële locaties en is een collegebesluit gevraagd om met een select aantal locaties de vervolgstappen te zetten, zoals gesprekken met de eigenaar.

Perspectiefnota 2024

In de perspectiefnota is een claim opgenomen voor een tijdelijke uitbreiding van de personele capaciteit om enerzijds de beleidsinstrumenten uit het Actieplan Wonen nader uit te werken en uit te (laten) voeren. Anderzijds wordt verwacht dat de RO-begeleidingscapaciteit op basis van een ambitieuzer woningbouwprogramma, de moeilijkheidsgraad van de bouwbegeleiding en de toename van het aantal RO-procedures (vgl. bouwlocaties voor ten minste 100 flexwoningen) in 2024 een extra personele capaciteit vergt.

Collegeprioriteit Ontwikkelplannen	
Veegactie	
Ontwikkelplan Dinteloord	

Coördinerend wethouder

Wethouder Baali

Doelstelling

De maatschappelijke doelstellingen uit de begroting 2022 richten zich op het streven naar een vitale gemeente met vitale kernen. Door in te zetten op vitaliteit kan elke kern van de gemeente Steenbergens haar eigen identiteit en bestaansrecht houden. Dit wordt bereikt door de vraagstukken en wensen, eigenschappen en potenties van elke kern scherp in beeld te hebben. Dit betreft zowel ruimtelijke vragen als vragen van maatschappelijke aard met ruimtelijke consequenties. Om zicht te krijgen op de vraagstukken en wensen per kern, wordt een ontwikkelplan per kern uitgewerkt.

Toelichting

Veegactie

Voor alle kernen wordt opgehaald wat er aan plannen is. Dit kunnen reeds uitgewerkt plannen zijn, maar ook de minder ver uitgewerkte plannen. Ook zijn er visies en plannen beschikbaar of komen op korte termijn beschikbaar die voor alle kernen gelden. Bijvoorbeeld de woonzorgvisie. Deze stap noemen we de Veegactie doordat we alle lopende initiatieven bij elkaar vegen en per kern een eerste overzicht maken.

Ontwikkelplannen

De ontwikkelplannen zijn een middel om:

- In gesprek te blijven met een kern
- Samen met een kern de ruimtelijke ontwikkelingen af te stemmen
- Afwegingen te kunnen maken die consequenties hebben voor het gebruik van ruimte

Het doel van het project "ontwikkelplannen" is om per kern een ontwikkelplan te maken. In het ontwikkelplan worden de ontwikkelingen per kern weergegeven die consequenties hebben voor het gebruik van ruimte in brede zin.

Stand van zaken

De Veegactie wordt in kwartaal 2 2023 aan het college aangeboden. Hierbij zal ook een planning voor de oplevering van alle ontwikkelplannen worden aangeleverd en de volgorde van opstellen van de ontwikkelplannen.

Nadat de Veegactie is opgeleverd kan gestart worden met het opstellen van Ontwikkelplan Dinteloord. Oplevering van dit ontwikkelplan is gepland voor eind 2023.

Perspectiefnota 2024

Er zijn middelen voor 2023 – 2026 beschikbaar gesteld voor extra inzet op communicatie en productiekosten van de ontwikkelplannen, inclusief kaartmateriaal.

Voor regievoering op de ontwikkelplannen en het proces rondom participatie zijn nog geen middelen gereserveerd. Voor 2023, 2024 en 2025 kan een beroep worden gedaan op het eenmalig ontwikkelbudget 2023-2025 ter hoogte van € 60.000 voor ieder jaar.

Collegeprioriteit Duurzaamheid	
Programma Duurzaamheid Steenbergen	
MeerjarenUitvoeringsprogramma Isolatie in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP)	

Coördinerend wethouder

Wethouder Remery

Doelstelling

In het verdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken om in 2050 de stijging van de wereldtemperatuur te beperken om de klimaatdoelstellingen te halen. Wij voelen hierin een sterke lokale verantwoordelijkheid. Naast een beperking van de stijging van temperatuur, speelt ook het aanpassen aan klimaat een rol. Immers beperken is niet hetzelfde als nul. Aanpassen aan de toekomst dus. Niet alleen wat betreft klimaat. Ook aanpassen aan de gevolgen van steeds schaarser wordende fossiele energie, gebruik maken van circulaire bouwmaterialen en leven in harmonie met een bio-diverse natuur.

De gemeente Steenbergen wil een leefbare gemeente zijn, voor mens en dier. Een gemeente waar duurzame energie-, water-, voedsel-, grondstoffen-, en afvalkringlopen vanzelfsprekend zijn in een samenhangende duurzame samenleving. Een samenleving in balans economie, ecologie en de mens.

Daarenboven wil de gemeente Steenbergen haar sterke positie in de voedselvoorziening uitbouwen. Kenniscentrum in de wereld zijn voor verkorten van de voedselketen en de plantaardige transitie. Zij wil hierbij voorloper zijn in de groene transitie en als zodanig ook herkend worden in de wereld.

In 2023 wordt een Programma Duurzaamheid Steenbergen en vier Uitvoeringsprogramma's opgeleverd, te weten:

- a. Energieneutraal Steenbergen
- b. Klimaatbestendig Steenbergen
- c. Circulair economisch Steenbergen
- d. Biodivers Steenbergen

Programma Duurzaamheid Steenbergen

Toelichting

De eerste stap die moet worden gezet is het ontwikkelen van een gedragen en integraal duurzaamheidsbeleid. De uitvoeringsprogramma's worden vervolgens hiervan afgeleid.

Stand van zaken

Planning is om het Programma Duurzaamheid eind 2023 afgerond te hebben. De benodigde Programmamanager moet nog worden geworven.

Uitvoeringsprogramma's voor de vier deeltrajecten:

- a. Energieneutraal Steenbergen
- b. Klimaatbestendig Steenbergen
- c. Circulair economisch Steenbergen
- d. Biodivers Steenbergen

Toelichting

Met het opstellen van de uitvoeringsprogramma's is nog niet gestart. Hiervoor is eerst het Programma Duurzaamheid nodig.

Stand van zaken

Er worden wel al een groot aantal activiteiten uitgevoerd op de vier deelonderwerpen, waaronder de vervolgaanpak van de Transitievisie Warmte als kapstok en de subsidieaanvraag in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP; kwartaal 2) en het Investeringsfonds MeerjarenUitvoeringsprogramma Isolatie (kwartaal 2). Planning is wel om de vier uitvoeringsprogramma's eind 2023 op te leveren.

MeerjarenUitvoeringsprogramma Isolatie in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP)

Toelichting

In het kader van de afspraken in het klimaatakkoord zijn gemeenten verplicht om een MUP Isolatie te maken. Op basis hiervan worden in combinatie van de Uitwerking van de Transitievisie Warmte per kern/wijk gedetailleerde uitwerkingen gemaakt om met name bestaande woningbouw beter te isoleren en alternatieven te bieden voor verwarming door middel van het verbanden van fossiele brandstoffen. In dat kader kan dan ook gebruik worden gemaakt van rijkssubsidieregelingen.

Stand van zaken

Het MUP NIP wordt in het tweede kwartaal van 2023 opgeleverd.

Perspectiefnota 2024

Er worden in de Perspectiefnota geen extra middelen geclaimd in afwachting van het vaststellen van de ambities in het beleid en de bijbehorende uitvoeringsprogramma's. Daarin zullen de ambities worden voorzien van middelen. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare rijksmiddelen, maar naar verwachting wordt met name op het vlak van de energietransitie een fors hogere inzet van personele capaciteit en financiële middelen voorzien.

Collegeprioriteit Gebiedsontwikkeling en Verkeer

Variantenstudie randweg Steenbergen	
Onderzoeken naar mogelijkheden voor tijdelijke en definitieve oplossingen voor de verkeersknelpunten	

Coördinerend wethouder

Wethouder Remery

Doelstelling

Met de komst van de A4 heeft Steenbergen een strategische positie verkregen en zijn er kansen ontstaan voor Steenbergen. met het programma Economische Kracht is deels een richting gekozen voor het verzilveren van kansen. Deze liggen voornamelijk in de Agrofood en de ontwikkeling van het bedrijventerrein Reinierpolder III. Met het programma Ruimtelijke Ontwikkelingen en Verkeer worden de kansen voor Steenbergen in ruimtelijke zin vertaald. Daarmee heeft het programma gebiedsontwikkeling tot doel:

- Inzicht verkrijgen in de mogelijkheden voor groei in ruimtelijke zin
- Inzicht verkrijgen in de mogelijkheden voor woningbouw en overige ruimtelijke opgaven
- Inzicht verkrijgen in de verschillende scenario's om te komen tot gebiedsontwikkeling
- Infrastructuur ontwikkelen om de kernen Steenbergen en Dinteloord structureel te ontlasten
- Reinierpolder III in samenhang met overige ruimtelijke opgaven te ontwikkelen
- Op basis van gekozen scenario's het overige ruimtelijke programma daadwerkelijk ontwikkelen
- Steenbergen sterker te positioneren als voorloper in de "groene transitie".

Toelichting

Binnen dit programma vallen de gebiedsontwikkelingen Steenbergen-West, Steenbergen-Noord en Dinteloord Zuidoost. De variantenstudie naar de randwegen is een onderdeel van de gebiedsontwikkelingen Steenbergen-West en Dinteloord Zuidoost.

In 2023 worden eerst de knelpunten aangepakt die er nu in Steenbergen (Burgemeester Van Loonstraat en Fabrieksdijk) en Dinteloord zijn en de mogelijkheden worden onderzocht om een omleidingsroute te realiseren zolang de randweg er nog niet is.

Stand van zaken

Er is gestart met een variantenstudie randweg Steenbergen. Oplevering wordt in kwartaal 3 2023 verwacht.

Voordat met de verdere planvorming voor Steenbergen-West gestart kan worden is het verkrijgen van de programmastatus Regionaal Strategisch Bedrijventerrein nodig. Hierover wordt in Collegeprioriteit Economische Kracht gerapporteerd.

Het onderzoeken naar mogelijkheden voor tijdelijke en definitieve oplossingen voor de verkeersknelpunten waren gepland voor 2022, maar starten medio 2023.

Perspectiefnota 2024

In de begroting 2023 was voor de jaren 2023 – 2025 een Eenmalig ontwikkelbudget opgenomen als voorfinanciering van projecten. Het is de bedoeling dat deze kosten in een latere fase worden terugverdiend, onder andere door de verkoop van grond. Het ligt in de verwachting dat deze verdiensten nog niet in 2026 of 2027 vallen. Dat betekent dat voor deze twee jaar rekening gehouden moet worden met een voorfinanciering voor een Projectleider van € 100.000, een Jurist/Adviseur Grondzaken van € 75.000 en een Projectondersteuner van € 40.000.

De verkeersoplossingen uit de collegeprioriteit Gebiedsontwikkeling en Verkeer zijn voor een groot deel reeds verwerkt in het GVVP. Het GVVP zal in 2023 worden herijkt en de delen uit het GVVP die in deze collegeprioriteit vallen, zullen dan ook financieel in deze collegeprioriteit vallen.

Collegeprioriteit Maatschappelijk Vastgoed

Accommodatie- en vastgoedbeleid aangeboden aan de raad

Coördinerend wethouder

Wethouder Prent

Doelstelling

Vastgoed faciliteert: het hebben van vastgoed is voor de gemeente Steenberg en geen doel, maar een middel. Vastgoed is een instrument waarmee we sturen op de realisatie van gemeentelijke doelstellingen. Als gemeente willen we ons maatschappelijk vastgoed inzetten om bewust en doelgericht te gaan sturen op het creëren van meerwaarde voor de samenleving.

Toelichting

Maatschappelijk vastgoed is met regelmaat onderwerp van gesprek voor college en raad; vaak aan de hand van lopende vraagstukken uit de gemeenschap.

In voorgaande jaren zijn de kadernota maatschappelijk vastgoed (2020) en het uitvoeringsprogramma maatschappelijk vastgoed (2021) vastgesteld, met daarin op hoofdlijnen de uitgangspunten voor onze manier van denken en doen met maatschappelijk vastgoed en een gefaseerde aanpak om deze verder vorm te geven. Om goed onderbouwde en breed afgewogen beslissingen te nemen over ons maatschappelijk vastgoed zijn een duidelijk kader en heldere spelregels nodig, vastgesteld door de raad. Dat is ons accommodatie- en vastgoedbeleid.

Stand van zaken

De uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft als gevolg van corona en personele capaciteit vertraging opgelopen.

Inmiddels is de basis verder op orde gebracht met een uitgebreide vastgoedinventarisatie en het bijstellen van de meerjarenonderhoudsplannen. Enkele (grote) vraagstukken zoals 't Cromwiel en de atletiekbaan zijn in de afgelopen twee jaar afgehandeld en de dossiers tennisbanen en (vervanging) kunstgrasvelden in 2023 opgepakt.

Ontwikkelingen staan nooit stil en vragen dus ook om verfijnen en bijsturen. Zo zien we onder meer verduurzamingsvraagstukken versneld onze kant op komen; zowel vanuit de raad als vanuit gebruikers van accommodaties zelf. De spelregels uit het accommodatie- en vastgoedbeleid zullen dan ook verder uitgediept worden. Naar verwachting zal het nog resterende traject nog 3 - 4 jaren vergen. Met het opleveren van dit beleidsstuk zullen we ook het voorgaande traject evalueren en daarop een aangepast uitvoeringsprogramma opstellen.

Perspectiefnota 2024

In de begroting 2023 is, als eerste stap, een investeringskrediet opgenomen voor het leggen van zonnepanelen op 10 gemeentelijke vastgoedobjecten. Ook zijn, met het vaststellen van het CAP, middelen voor capaciteit tot en met 2026 opgenomen. Enerzijds voor de verduurzamingsopgave en anderzijds voor de begeleiding van het uitvoeringsprogramma. Er worden in de Perspectiefnota geen extra middelen geclaimd in afwachting van het vaststellen van een bijgesteld uitvoeringsprogramma.

Collegeprioriteit Economische Kracht	
Uitvoeringsprogramma Economische Kracht	
Programmastatus strategisch regionaal bedrijventerrein	
Uitvoeringsprogramma Marketing	

Coördinerend wethouder

Wethouder Gommeren

Doelstelling

Het beleidskader Economische Kracht heeft één duidelijk doel voor ogen en subdoelen voor de vier economische dragers, te weten Agrofood, Bedrijventerreinen en Vrije Tijdseconomie. In 2024 wordt Zorgeconomie hier aan toegevoegd. Door focus aan te brengen op deze vier dragers wordt de gehele economie in de gemeente Steenbergen versterkt: groei in productiviteit leidt tot toename van de werkgelegenheid en heeft daarmee een positief effect op andere onderdelen van de economie. Het beleidskader is uitgewerkt in drie concrete producten:

Uitvoeringsprogramma Economische Kracht

Toelichting

In het uitvoeringsprogramma Economische Kracht is per pijler, Agrofood, Bedrijventerreinen, Vrije Tijdseconomie en Zorgeconomie (2024), een waaier aan activiteiten uitgewerkt. Om effectief te zijn, is voor elke activiteit gekeken naar:

- Onderlinge verbinding en mogelijke verbinding met andere activiteiten in de organisatie of in de regio.
- Op welke wijze kunnen we samenwerken met reeds lopende of nog op te starten activiteiten in onze eigen organisatie of daarbuiten
- Hoe vinden we aansluiting bij de verschillende samenwerkingsverbanden in de regio.

Stand van zaken

Dit uitvoeringsprogramma is in juni 2022 vastgesteld en volop in uitvoering.

Programmastatus strategisch regionaal bedrijventerrein

Toelichting

Om de regionale economie te versterken en te faciliteren is er behoefte aan een bedrijventerrein met een regionale functie waar bedrijven zich kunnen vestigen uit de aan onze regio gekoppelde topsectoren. Dit zijn Agrofood, Biobased en Aerospace maintenance. Vanwege de regionale functie is afstemming met de stedelijke regio West-Brabant West en de provincie noodzakelijk. De provincie beslist uiteindelijk over het toekennen van de status "regionaal strategisch bedrijventerrein".

Stand van zaken

Samen met de Brabantse Wal gemeenten is de afgelopen twee jaar gewerkt aan het verkrijgen van deze status. Naar verwachting zal de provincie in juni 2023 besluiten om de programmastatus "regionaal strategisch bedrijventerrein" toe te kennen aan de locatie Reinierpolder III in Steenbergen-West.

Het behalen van de programmastatus vraagt om zorgvuldige afstemming met de provincie en de Brabantse Wal gemeenten. De financiële haalbaarheid van dit project is nu in onderzoek, in afstemming met de Brabantse Wal gemeenten Bergen op Zoom en Woensdrecht.

Uitvoeringsprogramma Marketing

Toelichting

Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma Economische Kracht is ook de marketingvisie "Steenbergen heeft goud in handen" vastgesteld. In dit document zijn de uitgangspunten voor marketing en public affairs vastgelegd en dient daarmee als basis voor het uitwerken van de marketingvisie in concrete activiteiten (uitvoeringsprogramma) met als doel de Economische Kracht van Steenbergen te versterken en daarmee de gemeente Steenbergen ook beter op de kaart te zetten.

Stand van zaken

In april 2023 is gestart met het maken van dit uitvoeringsprogramma en een verder uitwerken van de marketing visie in een "position paper". Het uitvoeringsprogramma marketing wordt in 2023 opgeleverd.

Perspectiefnota 2024

Voor de totstandkoming van deze collegeprioriteit worden bij de Perspectiefnota geen claims ingediend.

Collegeprioriteit Organisatieontwikkeling	
Spoor 1 Een verbetering op van het samenspel tussen raad-college-ambtelijke organisatie	
Spoor 2 Een ontwikkelorganisatie met aandacht voor de sturing, inrichting en cultuur	
Spoor 3 Doorontwikkeling van de bedrijfsvoering die ondersteunend is aan het werken en denken vanuit de bedoeling	
Spoor 4 Een herinrichting van het gemeentehuis	

Coördinerend bestuurder

Burgemeester Van den Belt

Coördinerend wethouder voor de herinrichting van het gemeentehuis

Wethouder Prent

Doelstelling

Spoor 1: Een verbetering op van het samenspel tussen raad-college- ambtelijke organisatie

Spoor 2: Een ontwikkelorganisatie met aandacht voor de sturing, inrichting en cultuur

Spoor 3: Doorontwikkeling van de bedrijfsvoering die ondersteunend is aan het werken en denken vanuit de bedoeling

Spoor 4: Een herinrichting van het gemeentehuis

Daarnaast zijn voor dit programma te behalen effecten benoemd, te weten:

- Een wendbare en adaptieve organisatie die op resultaat en samenwerking gericht is
- Een professionele partner voor onze inwoners, ons netwerk en onze regio
- Het verbeteren van de concernsturing
- Duidelijke rollen en verantwoordelijkheden en het professionaliseren van het uitvoeren van projecten en programma's
- Interne zakelijkheid als het gaat om inzet bij programma's en projecten en het bijhouden van inzet en tijd
- Resource management om een beeld te hebben van beschikbare tijd en kwaliteit
- Nieuwe energie en impulsen voor in de groep medewerkers en de (blijvende) ontwikkeling van zittende medewerkers.
- Professionele bedrijfsvoering

Spoor 1

Spelregels over rollen, samenwerking en communicatie

Toelichting

Voor het verbeteren van het samenspel Raad-College- Ambtelijke organisatie praten we tijdens een informatieavond de raad regelmatig bij over de doorontwikkeling van de organisatie.

Daarnaast gaan raad, college en ambtelijke organisatie in wisselende samenstellingen met elkaar in gesprek met als beoogd resultaat het hebben van spelregels over rollen, samenwerking en communicatie.

Stand van zaken

Overleg tussen Raad en college plaatsgevonden, twee informatieavonden aan de raad, gesprekken met collegeleden en managers

Spoor 2

a. We geven uitvoering aan het vastgestelde inrichtingsplan

Toelichting

Het inrichtingsplan uitwerken door o.a. een HR plan van aanpak op te stellen en opdrachten te formuleren voor de beoogd managers, programmamanagers en projectleiders, cultuurweken te organiseren, rolduidelijkheid te geven en duidelijke sturing.

Stand van zaken

Alles staat klaar om te gaan werven en de organisatiedelen op te zetten. Programma's en projecten zijn voor groot deel ingericht.

Spoor 2

b. Een visie op de positionering van Steenberg in de regio

Toelichting

Dit is van belang voor in eerste plaats het organisatiedeel waar de bestuurlijk gevoelig en maatschappelijk complexe projecten aangestuurd en uitgevoerd worden. Lobby, juiste inzet van mensen en middelen zijn hierbij van belang. In de tweede plaats is er een sterke relatie met de marketingstrategie en arbeidsprofilering (zie programma Economische Kracht)

Stand van zaken

Opzet gemaakt, gesprekken vinden plaats met omliggende gemeenten en betreffende portefeuillehouders zijn nauw betrokken

Spoor 2

c. Een strategische HR agenda

Toelichting

Opstellen en uitvoeren van een strategische personeelsplanning, verder professionaliseren werving en selectie en arbeidsprofilering, opstellen en uitvoeren van een strategische opleidingsplan

Stand van zaken

Alles opgestart en eerste concepten gereed

Spoor 3

a. Formuleren van bedrijfsvoeringskaders en de beweging die we daarop willen maken

Toelichting

We stellen een aantal uniforme afspraken vast die voor de gehele organisatie gelden. Daarbij geven we aan waar we nu staan en welke beweging we de komende jaren gaan maken om in de bedrijfsvoering mee te kunnen blijven bewegen op de veranderingen in de maatschappij.

Stand van zaken

Eerste stappen om te komen tot deze kaders zijn gezet. Hierbij maken we gelijk werk met werk door het gelijk te gebruiken.

Spoor 3

b. Diverse bedrijfsvoeringsactiviteiten

Toelichting

Activiteiten die nodig zijn om van beheer naar ontwikkelorganisatie te kunnen doorontwikkelen. Bedrijfsvoering is hierin ondersteunend.

Stand van zaken

De helft van de inspanning zijn gestart, bv op data en P&C cyclus. Er is integrale aansturing nodig. Hiervoor is projectleider spoor 3 aangetrokken. Deze is in Q2 2023 gestart.

Spoor 3

c. Plan van aanpak datamanagement en analyse

Toelichting

De gemeente heeft schat van informatie op vele uiteenlopende terreinen. We zien in toenemende mate de behoefte om met behulp van deze informatie te sturen op onze maatschappelijke opgaven en organisatie.

Stand van zaken

Opdracht is geformuleerd en bureaus zijn benaderd. Gunning zal begin Q2 2023 plaatsvinden waarna gestart kan worden.

Spoor 4

Een herinrichtingsplan van het gemeentehuis

Toelichting

Een herinrichting plan voor het gemeentehuis waar de beleving van het huis van de gemeenschap centraal staat.

Stand van zaken

Het schetsontwerp is gereed.

Perspectiefnota 2024

In de meerjarenraming 2024- 2026 zijn geen middelen opgenomen. In de fase van schetsontwerp naar voorlopig ontwerp is in het tweede kwartaal van 2023 inzichtelijk gemaakt welke middelen en capaciteit noodzakelijk zijn voor de volgende fase naar definitiefontwerp. De raad heeft hier in haar oordeelsvormende vergadering over gesproken en besloten het voorstel niet door te zetten naar de besluitvormende vergadering.

Overige collegeprioriteiten

Onderwijshuisvesting	
Opstellen Integraal Huisvestingsplan	
Scenarioverkenning Dinteloord	

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Prent

Toelichting

In de gemeente Steenbergen zijn er negen basisscholen en één middelbare school. De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor een voldoende en adequaat aanbod van onderwijshuisvestingsvoorzieningen.

In 2022 is samen met de schoolbesturen gestart met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de gemeente Steenbergen. Het IHP maakt de opgave voor onderwijshuisvesting voor de komende jaren inzichtelijk. Na besluitvorming is duidelijk welke meerjarige investeringen nodig zijn voor de huisvesting van het primair onderwijs. Die bedragen worden meegenomen in de begroting 2024. Parallel hieraan werken we aan een scenario voor onderwijshuisvesting in Dinteloord naar aanleiding van een tweetal nieuwbouw aanvragen.

Stand van zaken

Naar verwachting wordt het IHP na de zomer 2023 afgerond en daarna ter besluitvorming voorgelegd aan college en raad. Alhoewel het IHP en de bijbehorende investeringsparagraaf nog niet gereed zijn, is al wel duidelijk dat op basis van bouwjaar en technische staat de komende 15 jaar circa 6 scholen vervangen moeten worden dan wel grootschalig gerenoveerd moeten worden. Voor de komende 5 jaar betreft dat 4 scholen.

Perspectiefnota 2024

Er ligt een grote opgave voor de gemeente Steenbergen. Niet alleen inhoudelijk, maar ook financieel. Deze opgaven hebben een wettelijke grondslag. We hebben hier als gemeente een verantwoordelijkheid. Wat de financiële opgave is, kunnen we op dit moment nog niet exact aangeven. Zoals aangegeven in de paragraaf risico's belasten we de begroting nu nog niet met lasten die nog niet zeker zijn. Kijkend naar gebruikelijke kengetallen vraagt een gemiddeld schoolgebouw in de eenvoudige variëte ongeveer € 3 tot € 4 miljoen. In totaal kan de investeringsbehoefte oplopen naar ongeveer € 16 miljoen. Op weg naar de Perspectiefnota 2025-2028 gaan we op zoek naar dekkingsmogelijkheden. In de tussentijd worden wel voorbereidingen getroffen. De komende maanden gebruiken we om deze inzichtelijk te krijgen. De financiële consequenties daarvan worden betrokken bij de Tussenrapportage 2023.

Ontwikkeling Vossenburcht

Het aanleveren van een compleet voorstel voor Gemeenschapshuis De Vossenburcht voor 1 december 2022 aanbieden aan de raad

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Baali

Toelichting

Het bestuur van gemeenschapshuis De Vossenburcht (pand is in eigendom van Stadlander) heeft de gemeente in 2019 gevraagd het aanliggende Wit-Gele Kruisgebouw (WGK gebouw) aan te kopen. Dit mede met het oog op enkele gebruiksongemakken van naastgelegen gemeenschapshuis De Vossenburcht. De gemeenteraad heeft op 24 februari 2022 met deze strategische aankoop ingestemd. Bij amendement heeft de raad bepaald dat zij van het college verwacht 'voor 1 december 2022 tot een compleet voorstel voor gemeenschapshuis De Vossenburcht te komen.

Stand van zaken

Omdat in de kern Nieuw-Vossemeer in de komende (10-15) jaar meerdere opgaven op (maatschappelijk) vastgoed (gaan) spelen, wordt onderzocht of deze opgaven zijn te koppelen. Gesprekken met verschillende partijen daarover lopen. Uit deze gesprekken moet blijken welke opgave er voor de gemeente in dit dossier ligt. Er wordt voorzien dat de opdrachtformulering / Plan van Aanpak in 2 kwartaal 2023 gereed is.

Perspectiefnota 2024

Voor de totstandkoming van deze collegeprioriteit zelf worden geen extra middelen in de Perspectiefnota opgenomen. De onderhavige stap levert één of meerdere varianten op. Het vervolgtraject – en daarmee ook de claim voor 2024 en verder – is afhankelijk van de uit te werken/uit te voeren variant. Die informatie is nu nog niet beschikbaar.

Programma Ontwikkeling en herstructurering Vitale Vesting Steenbergen

Opstellen handboek Vitale vesting (doelen, ambities, afwegingskader)

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Baali

Toelichting

We staan voor een aantal grote uitdagingen die vragen om een integrale en gezamenlijke aanpak. De energietransitie, de woonopgave, de veranderingen in de zorg en de klimaatverandering enzovoort. Stadlander heeft besloten om 300 verouderde huurwoningen in het centrum van Steenbergen te verduurzamen. Tante Louise wil(de?) een nieuw verpleeghuis bouwen. De gemeente sluit niet alleen aan, maar neemt ook het voortouw om gebruik te maken van deze investeringen om het centrumgebied van Steenbergen toekomstbestendig te maken voor de komende decennia. Denk daarbij naast wonen en zorg aan de inrichting van de openbare ruimte, infrastructuur, mobiliteit, economie en voorzieningen en vooral en allesomvattend: de leefbaarheid in het centrum. De naam Vitale Vesting is gekozen om de relatie met de geschiedenis van deze vestingstad te benadrukken en uit te lichten.

Stand van zaken

Dit jaar staat in het teken van het sluiten van een convenant met Stadlander en Tante Louise, het opstellen van een communicatieplan en het opstellen en vaststellen van het handboek Vitale Vesting (doelen-ambities-randvoorwaarden -afwegingskader voor plannen en projecten in het plangebied)

Als concrete fysieke ontwikkeling staat voor 2023 de start van de Herontwikkeling Gummarusvelden als eerste deelgebied van Stadlander in de Vitale Vesting op de rol.

Perspectiefnota 2024

Voor de Perspectiefnota 2024 zijn voor dit project geen additionele middelen opgenomen. Op basis van de besluitvorming in kwartaal 4 2023 middels een af te sluiten convenant kan voor 2024 wel/niet de inzet van extra middelen aan de orde zijn.

Normalisatie woonwagencentra Steenberg

Herinrichting woonwagenlocaties, verkoop woonwagenstandplaatsen

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Baali

Toelichting

Het project beoogt de drie woonwagenlocaties in de gemeente Steenberg te normaliseren: blijvend schoon, heel en veilig. Daarbij wil de gemeente afstand doen van het eigendom van de woonwagenstandplaatsen. In het raadsbesluit van december 2022 is vastgelegd dat er op termijn 5 nieuwe woonwagenstandplaatsen moeten worden gerealiseerd (Dinteloord: 2; Nieuw-Vossemeer: 3).

Stand van zaken

- Het woonwagenbeleid 2019 is geactualiseerd en opgesplitst in een 'Kader woonwagenbeleid' en beleidsregels. Dit laatste valt uiteen in: aanpassing 'verhuurbeleid woonwagenstandplaatsen' en opstellen 'beleidsregels woonwagencentra'.
- Er is een (BW) besluit genomen over het gebruik van gemeentegrond bij woonwagenstandplaatsen.
- Woonwagenlocatie Steenberg is heringericht en een aantal standplaatsen is verkocht aan zittende huurders. Herstel van de gebreken in het straatwerk worden in april / mei 2023 verholpen.
- Alle standplaatsen op woonwagenlocatie Nieuw-Vossemeer zijn verkocht aan de zittende huurders.
- Er is een VO gemaakt voor de opwaardering en uitbreiding locatie Dinteloord. Voor zomervakantie 2023 zijn het bestek en de raming daarvoor afgerond.
- Er is een schets gemaakt voor de opwaardering en uitbreiding locatie Nieuw-Vossemeer. Voor zomervakantie 2023 zijn het bestek en de raming daarvoor afgerond.
- Er zijn gesprekken gevoerd met zittende huurders en personen op de wachtlijst gevoerd over het kopen/huren van een woonwagenstandplaats. Dit heeft geresulteerd in de start van een tweede verkoopronde van standplaatsen (Bibobtoets). De verkoop van woonwagenstandplaatsen vergt daardoor meer tijd dan ingepland.
- Er is met Stadlander en Woonkwartier gesproken over hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de realisatie van nieuwe huurwoonwagenstandplaatsen. Gesprek loopt en wordt samen met gemeente Bergen op Zoom gevoerd.
- Het planologisch proces voor de uitbreiding van het aantal standplaatsen (buitengebied) is gestart.

Perspectiefnota 2024

Voor de totstandkoming van deze collegeprioriteit zelf worden geen extra middelen in de Perspectiefnota opgenomen. Deze zijn in het raadsbesluit van december 2022 vastgelegd. Aandachtspunt is de ambtelijke capaciteit en budget voor het beheer van de woonwagenstandplaatsen die (vooral nog) in eigendom van de gemeente blijven.

Omgevingsvisie 2024

Opstellen en vaststellen Omgevingsvisie 2024

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Baali

Toelichting

De Omgevingswet bepaalt dat elke gemeente een omgevingsvisie dient vast te stellen voor 1 januari 2025. De ontwikkeling van de omgevingsvisie is onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Steenberg. De omgevingsvisie is onze strategische visie voor de lange termijn voor de gehele Steenbergse (fysieke) leefomgeving. Het streven is om de gemeenteraad in oktober 2024 de omgevingsvisie ter vaststelling aan te kunnen bieden.

Het proces voor het opstellen van de omgevingsvisie bestaat grofweg uit drie fases:

- inventariseren (in 2023);
- opstellen ontwerp omgevingsvisie (in de loop van 2023 en de eerste helft van 2024);
- ontwikkelen vast te stellen omgevingsvisie (in de tweede helft van 2024).

Stand van zaken

De aanbesteding voor het opstellen van de Omgevingsvisie heeft in maart 2023 plaatsgevonden. De fase van inventariseren is gestart.

Perspectiefnota 2024

In de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 zijn financiële middelen opgenomen voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie. In de Perspectiefnota 2024 zijn geen additionele claims opgenomen.

Uitvoeringsprogramma GVVP

Uitvoeringsprogramma GVVP; actueel overzicht onderzoeks- en
infraprojecten

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Remery

Toelichting

Bij het opstellen van het GVVP zijn mobiliteitsvraagstukken uit de samenleving vertaald naar 63 projecten. Deze projecten zijn in het MUP gefaseerd uiteengezet in de tijd. Het gaat daarbij om verkeersveiligheidsprojecten, verkeersveiligheidscampagnes, openbaar vervoer voorzieningen en mobiliteitsstudies.

Stand van zaken

Conform amendement A1 GVVP is een verordening Adviesraad Verkeer vastgesteld, een raadsvoorstel studie randweg Steenbergen-West aangeboden, een raadsvoorstel studie randweg Dinteloord aangeboden, is een meldpunt verkeer opgericht, worden de verkeersmeldingen jaarlijks gerapporteerd in de perspectiefnota en wordt een geactualiseerde uitvoeringsprogramma van het GVVP met de planning en control documenten meegestuurd. Ter uitvoering van amendement A3 fietsverbinding Nieuw-Vossemeer - Bergen op Zoom en verbetering fietspad Steenbergen - Bergen op Zoom heeft een overleg met de gemeente Bergen op Zoom plaatsgevonden en zijn de kosten voor het aanbrengen van extra fietsinfrastructuur inzichtelijk gemaakt.

Van de verkeersveiligheidsprojecten zijn diverse kruispunten in de woonwijk aangepast (V.16), snelheidsremmende maatregelen getroffen in Reinierpolder I & II (V.17), lokale fietsknelpunten aangepakt (B.07), de verkeersveiligheidscampagnes jongleren in het verkeer is geactualiseerd (V.20a), de bushalte aan de Burgemeester van Loonstraat te Steenbergen is afgewaardeerd tot een buurtbushalte (B.04) en aan de Noordlangeweg te Dinteloord is een nieuwe bushalte (B.01) opgeleverd. Bij het opmaken van het bestemmingsplan Van Heemskerckstraat is de tijdelijke vrachtwagenparkeerplaats te Dinteloord onderzocht (B.20).

In 2023 wordt de motie drempelschouw, opstellen campagne veilige, gezonde en duurzame mobiliteit (V.01) en opstellen prognosekaart en plankaart E-laadpalen (D.05) afgerond. Door verschillende projecten gecombineerd aan te pakken zijn in 2023 zeven mobiliteitsstudies van start gegaan en worden er nog eens vijf opgestart in het komend halfjaar.

Perspectiefnota 2024

In de Perspectiefnota 2024 worden geen additionele middelen gevraagd. In het kader van de uitvoering van de 9 collegeprioriteiten is voor 2023/2024 tweemaal een bedrag van € 75.000 opgenomen voor de inhuur van additionele personele capaciteit voor de aansturing van de onderzoeksprojecten / onderzoeken die samenhangen met het programma.

Verkeersveiligheidsagenda 2025-2026

Risico gestuurde Verkeersveiligheidsagenda

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Remery

Toelichting

Met het Strategisch Programma Verkeersveiligheid (SPV) geeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan gemeenten de mogelijkheid om cofinanciering te krijgen voor verkeersveiligheidsmaatregelen. De gemeente Steenbergen heeft zich met succes ingezet om in de eerste en tweede tranche cofinanciering te krijgen voor verkeersveiligheidsmaatregelen die in het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP) zijn opgenomen.

Voor de inschrijvingen van de 3^e tranche in 2024 vraagt het ministerie om een risico gestuurde uitvoeringsagenda van de verkeersveiligheidsmaatregelen. Het ministerie wil aan de hand van verkeersveiligheidsdata een beter beeld scheppen welk verkeersveiligheidsrisico met een maatregel wordt aangepakt.

Stand van zaken

Om tot een risico gestuurde verkeersveiligheidsagenda te komen, is het bureau Royal Haskoning DHV (RHDHV) ingehuurd om een risicoanalyse te maken. Uit deze analyse komen locaties tevoorschijn met de hoogste verkeersveiligheidsrisico's in de gemeente Steenbergen. RHDHV doet daarbij meteen suggesties om de locaties met de hoogste risico's aan te pakken. De maatregelen die door RHDHV worden aangedragen komen met een indicatieve kostenraming. Planning is om in 2023 een risico gestuurde uitvoeringsagenda verkeersveiligheidsmaatregelen voor de jaarschijven 2025/2026.

Perspectiefnota

Er is in de Perspectiefnota nog geen claim opgenomen voor de uitvoering van projecten die mogelijk voortvloeien uit de agendastelling Verkeersveiligheid 2025-2026.

Recreatieve ontwikkeling Fort Henricus

Aanbesteding vastgoed Schansdijk 5

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Prent

Toelichting

In december 2021 heeft de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Fort Henricus vastgesteld. Eén onderdeel daarvan betrof de recreatieve ontwikkeling van het fort, door middel van de verkoop van de naastgelegen (oostelijke) loods en bedrijfswoning. Die verkoop is door middel van een onderhandse aanbesteding uitgevoerd.

Stand van zaken

- Er is een aanbestedingsdocument opgesteld en vastgesteld door het college;
- De aanbesteding heeft uitgestaan 5 september 2022 tot en met 12 december 2022;
- Het college heeft op 14 april 2023 een besluit over voorlopige gunning van de opdracht; de raad is daarover geïnformeerd;
- Na afloop van de bezwarenperiode doorloopt de winnaar een Bibobtoets. Wanneer deze zonder bezwaar wordt afgerond, wordt de koopovereenkomst ondertekend;
- Daarna is het samen optrekken met winnende partij in de benodigde bestemmingsplanwijziging en monitoring van voortgang;
- Nadat winnende partij aan de slag gaat op locatie heeft de gemeente de taak om de buitenruimte op te knappen. Daartoe wordt de raad te zijner tijd, conform het daartoe aangenomen amendement, opnieuw een voorstel gedaan.

Perspectiefnota 2024

Voor de totstandkoming van deze collegeprioriteit zelf worden geen extra middelen in de Perspectiefnota opgenomen. Na de aanbesteding en verkoop van het vastgoed is het aan de geselecteerde marktpartij om het ingediende plan te realiseren. De rol van de gemeente valt in beginsel binnen de reguliere werkzaamheden van de gemeentelijke organisatie.

Linie van de Eendracht

Middels projecten invulling geven aan de doelstellingen van het project

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Remery

Toelichting

De Linie van de Eendracht is de voorloper van de West-Brabantse Waterlinie en diende als verdedigingslinie om de scheepvaart tussen Zeeland en Holland te beschermen. De linie ligt op grondgebied van de gemeenten Tholen, Bergen op Zoom en Steenbergen. De vestingwerken van deze linie zijn nagenoeg allemaal verdwenen. Er is onderzocht welke locaties beleefbaar zijn te maken. Dat zijn er 14. Met een Interreg subsidie worden 5 van deze locaties opnieuw beleefbaar gemaakt. Eén van deze locaties ligt in de gemeente Steenbergen (Einde Veerweg in Nieuw-Vossemeer).

Stand van zaken

De Interreg subsidie is aangevraagd. Gunning van de subsidie is nog niet bekend gemaakt.

Perspectiefnota 2024

De claim voor het realiseren van de projecten "Veerweg" en "Fietsverbinding" worden meegenomen in het totaaloverzicht in het kader van de Toeristisch Recreatieve visie Nieuw-Vossemeer.

Toeristisch recreatieve visie Nieuw-Vossemeer

Deelproject Tunnel Veerweg Nieuw-Vossemeer

Verantwoordelijk wethouder

Wethouder Remery

Toelichting

Op basis van een initiatief van de dorpsraad Nieuw-Vossemeer wordt aan de hand van de opgestelde schets van de mogelijkheden om de toeristisch-recreatieve ontwikkeling nabij de kern Nieuw-Vossemeer te versterken een aantal projecten voorbereid en uitgevoerd. Daarbij vindt ook een samenspel plaats met de ambities (subsidie) in het kader van het Interregproject Linie van de Eendracht, waarin meerdere gemeenten participeren (zie onder I).

Met het deelproject Tunnel veerweg is gestart in kwartaal 4 van 2022, in kwartaal 2 van 2023 staat het schetsontwerp gereed gepland. De overige 3 deelprojecten zijn in voorbereiding en kennen een langere doorlooptijd i.v.m. afstemming met diverse stakeholders.

Stand van zaken

Op dit moment is het deelproject Tunnel Veerweg in uitvoering, waarbij in kwartaal 2 2023 het schetsontwerp gereed staat gepland. Daarnaast zijn er 3 deelprojecten in voorbereiding:

- Deelproject Veerweg / pont / Uitkijkpunt (samen met Linie van de Eendracht)
- Deelproject Fietsverbinding (samen met Linie van de Eendracht)
- Deelproject Natuurzwembad (samen met RWS).

Perspectiefnota 2024

De kosten voor het deelproject Tunnel zijn binnen de huidige begroting opgenomen.

5. Stedelijke Regio West-Brabant West

5.1 Stedelijke Regio West-Brabant West

In de huidige kabinetsperiode heeft het Rijk de nationale regie op het ruimtelijke-economische beleid opgevoerd. Om deze regie te herpakken heeft het Rijk via de Nationale Omgevingsvisie (de NOVI) en het aansluitende programma NOVEX (NOVI-extra) 2 verschillende lijnen lopen om op verschillende aspecten, keuzes en dilemma's van het ruimtelijk economisch domein helder te hebben. Naast een provincie brede lijn (het Ruimtelijk Voorstel) loopt er ook nog een gebiedsgericht aanpak via de NOVEX-gebieden. Dit zijn 16 landelijke gebieden waar de (stedelijke) ruimtevraag zo groot is dat een gebiedsgericht aanpak passend is. Een van deze gebieden betreft het gebied "Stedelijk Brabant"; het gebied tussen Eindhoven, Bergen op Zoom en de omgeving rondom dit gebied.

Lijn 1: NOVEX-gebieden

De NOVEX-gebieden focussen zich daarbij meer op de verstedelijkingskant van het Ruimtelijk Beleid. Het gaat dan vooral op duurzame verstedelijking. Duurzaam verstedelijking houdt in dat we de ruimteclaims zoals voor woningbouw, bedrijvigheid en natuur efficiënt en zorgvuldig ontwikkelen zodat we het geheel aan problematieken en kansen integraal kunnen aanpakken. De provincie heeft de NOVEX-gebieden onderverdeeld tussen 4 stedelijke regio's en heeft aan deze stedelijke regio's gevraagd om op een geregisseerde manier het vraagstuk van duurzame verstedelijking aan te pakken. De stedelijke regio West-Brabant West (SRWBW), een samenwerking tussen de gemeenten Steenbergen, Bergen op Zoom, Roosendaal, Moerdijk, Halderberge, Rucphen en Woensdrecht is daarbij aangewezen als 4^e stedelijke regio van Brabant.

Het maken van een plan voor duurzame verstedelijking gebeurt in een aantal stappen. Zo is er eerst een verstedelijkingsstrategie gemaakt waarin de knelpunten en kansen rondom duurzame verstedelijking inzichtelijk worden gemaakt. Zowel de provincie als de SRWBW hebben een verstedelijkingsstrategie gemaakt. Waarbij beide strategieën als input dienen voor het verdere proces. De regionale verstedelijkingsstrategie is in juni 2022 door de colleges vastgesteld. Daarnaast heeft het college ingestemd met de richtinggevende hoofdpunten uit de provinciale verstedelijkingsstrategie.

In de periode april-juni 2023 wordt de verstedelijkingsstrategie uitgewerkt in een Regionale Investeringsagenda (RIA), daarbij worden de raden ook in de gelegenheid gesteld om zienswijze in te dienen op het eerste concept van de RIA (Het RIA-hoofdlijnendocument). U bent als raad met een aparte raadsmededeling op de hoogte gebracht van dit proces. De raad heeft ook vorig jaar in oktober voorafgaand aan dit proces een zienswijze gegeven met aandachtspunten. Deze verwerken we ook in de definitieve RIA. In deze definitieve RIA wordt de visie concreet vertaald in een aantal investeringen en wensen voor de stedelijke regio op het vlak van landschap, wonen en verkeer. In het najaar van 2023 hopen we dan met het Rijk en de provincie afspraken te maken over duurzame verstedelijking in onze SRWBW. Deze afspraken zijn dan geborgd in het Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant. Het ontwikkelperspectief is dan een document met (mogelijk financiële) afspraken tussen Rijk, Provincie en het NOVEX-gebied Stedelijk Brabant.

De oorspronkelijke planning richting het Ontwikkelperspectief is meerdere keren gewijzigd door het Rijk en de provincie. In de oorspronkelijke planning was het de bedoeling dat we als stedelijke regio's in november 2022 afspraken zouden maken met het Rijk over duurzame verstedelijking. Nu ligt er de planning dat we samen met Rijk en provincie in het najaar van 2023 afspraken maken over duurzame verstedelijking. Er is dus sprake geweest van continue wijzigingen van data vanuit het Rijk. Daarnaast heeft de provincie, deels door het Rijk, een sterkere regierol

gekregen om te zorgen dat de stedelijke regio's integraal op elkaar aansluiten. De raad is hier ook meerdere keren over geïnformeerd via verscheidende raadsbrieven.

Lijn 2: Ruimtelijke Voorstel

In het verlengde van de planning richting het ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant zijn de stedelijke regio's West-Brabant West en Tilburg-Breda ook aangewezen om het Ruimtelijk Voorstel te maken.

Het Ruimtelijke Voorstel is een andere lijn uit het Programma NOVEX om op verschillende aspecten, keuzes en dilemma's van het ruimtelijk economisch domein helder te hebben. Het Ruimtelijk Voorstel is dan een totaalvisie op de pijlers verstedelijking, energie en landschap voor de Stedelijke Regio's. Met het Ruimtelijke Voorstel is het mogelijk, bij monde van provincie en het Rijk, om kansen, knelpunten en witte vlekken met elkaar af te stemmen.

De verwachting is daarbij dat het Ruimtelijke Voorstel ook zal leiden tot wijzigingen in het rijksbeleid. De invulling van het Ruimtelijk Voorstel gebeurt via verschillende bestaande regionale samenwerking en Rijksprogramma's, zoals het Provinciaal Meerjarenplan Infrastructuur Energie en Klimaat (PMIEK), de stedelijke regio's (input voor duurzame verstedelijking) en Brabants Programma Landschappelijk Gebied (BPLG), zie ook later in de tekst voor meer informatie). De Stedelijke regio's zijn dan belast om deze pijlers bij elkaar te vegen tot een Ruimtelijk Voorstel. De provincie bundelt deze deeloplossingen dan tot een provinciaal voorstel wat naar het Rijk gaat. In oktober 2023 (voorlopige planning) moet het Ruimtelijk Voorstel (Brabant breed) gemaakt zijn. Bij monde van de provincie kan het Ruimtelijke Voorstel ook een facilitator vormen voor Europese subsidies.

5.2 Plantbased ontwikkelingen in de regio

Op het moment van spreken is de Regio West Brabant (RWB) bezig om zijn nieuwe actieagenda te formuleren, dit in navolging van de vastgestelde agenda van de Economic Board West Brabant (EBWB). Daarbij is een sterke rol weggelegd voor West-Brabant als plantbased c.q. plantaardige regio. Met een sterkere profilering kunnen we ons dan goed wegzetten als regio. Agrofood is dan een van de belangrijke schakels in de keten van de plantbased economie. De raad zal later dit jaar zienswijze kunnen geven op het actieprogramma van de RWB.

Verder (en aansluitend op voorgaande ontwikkelingen op plantbased) is de provincie ook bezig om een Brabantse uitwerking te maken van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NLPG). De Brabantse uitwerking genaamd het Brabants Programma Landelijk Gebied (BLPG) zal, in eerste versie, medio 2023 klaar moeten zijn. Achter het NPLG en BPLG zit het Transitiefonds, waarmee het rijk in totaal 24 miljard (tot 2035) beschikbaar stelt voor Nederland. De tweede en derde versie van het BLPG dienen dan in 2025 en in 2028 klaar te zijn. In de eerste versie ligt de hoofdmodus met name op het terugdringen van de stikstofuitstoot en natuurontwikkeling, In samenwerking met de RWB zijn we actief aan het voorsorteren op dit traject om niet alleen ontwikkel- en financieringsruimte te creëren voor de ontwikkeling van natuur, groen en water maar ook om te kijken of we de economische waarde van het landschappelijke gebied kunnen vergroten als we kijken naar kansen in de agrofood en plantbased economieën. Zodat we ook een sterk economisch perspectief kunnen borgen voor onze landschappelijke regio.

Verder wordt er op het moment van spreken, in samenwerking met de RWB en projectbureau BMC actief voorgesorteerd op de regiodeal 5^e tranche. De regiodeal is een subsidiemogelijkheid vanuit het Rijk om de (unieke) kracht van elke regio van Nederland te versterken. De regiodeal geschied in verschillende tranches (fasen). Eerder heeft, in de 4^e tranche, de regio Mid-West met hun deal "Makes and Moves" aanspraak kunnen maken op cofinanciering voor projecten.

Naar alle waarschijnlijkheid gaat het Rijk daarbij in het voorjaar 2023 de 5^e tranche aankondigen van de regiodeal. De gemeentes zijn daarbij de partners in het dealmakingproces. Indienen van een regiodeal (een portefeuille van projecten) moet dan in medio november 2023 gebeuren. Het dealmakingproces zal dan, na groen licht, in medio 2024 plaatsvinden. In dit dealmakingproces maken we als gemeentes samen met het Rijk de afspraken voor de cofinanciering van projecten. Daarna volgt een implementatieperiode van 4 jaar voor de projecten binnen de regiodeal, waar er regelmatig gerapporteerd dient te worden op de effecten.

De eerste verkenningen zijn positief voor met name de plantbased propositie binnen de regio West-Brabant. Hierin liggen voor Steenbergen kansen om projecten aan te haken aan een regio brede deal. De regiodeal 5^e tranche gaat daarbij vooral over de "brede welvaart", kortom hoe we economische ontwikkelingen kunnen verbinden aan sociale aspecten om impact te geven aan de gemiddelde inwoner van Steenbergen en de regio.

De voorgaande trajecten vragen wellicht in de toekomst financiële claims. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat de voorbereidingskosten van de regiodeal voorlopig gedekt kunnen worden in de reguliere RWB-begroting van 2023.

6. Programma's

Perspectiefnota
2024 - 2027

Programma mens en samenleving

Perspectiefnota
2024 - 2027

6.1 Programma Mens en Samenleving

Mens en samenleving gaat over al onze inwoners. Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen; iedereen telt mee. En iedereen moet op een prettige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Daar waar nodig zorgen wij voor ondersteuning, bijvoorbeeld door voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), jeugdzorg en armoedebeleid.

6.1.1 Portefeuillehouders

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

6.1.2 Onze ambitie

Binnen dit programma vallen de volgende College prioriteiten

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Participatiebeleid
- Prioriteit Toegankelijk sociaal domein
- Prioriteit Maatschappelijk Vastgoed

Overige projecten:

- Onderwijshuisvesting
- Ontwikkeling Vossenburcht

6.1.3 Ontwikkelingen bestaand beleid

Leefbaarheid

Op gebied van leefbaarheid en kernen is de ontwikkeling van Participatiebeleid een belangrijke beweging. Parallel daaraan worden gesprekken gevoerd met leefbaarheidsgroepen, dorps- en stadsraden over de doorontwikkeling van verschillende participatievormen in de kernen.

Sociaal domein

In het sociaal domein is een steeds grotere rol weggelegd voor de preventieve aanpak op verschillende terreinen. Het belang hiervan wordt onderstreept door de manier waarop het Rijk middelen beschikbaar stelt: de specifieke uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) is geormerkt ten behoeve van zo'n integrale, preventieve aanpak.

Het GALA is ondertekend door VNG, VWS, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Uitgangspunt in het GALA is dat we doorbouwen op wat er al is. Preventie is immers niet nieuw. De afgelopen decennia, en in het bijzonder de afgelopen jaren, is er al veel in gang gezet op het gebied van gezondheid, preventie en een sterke sociale basis door het Rijk, door de gemeenten en andere betrokken partijen. Met het GALA wordt een volgende stap gezet naar meer samenhang en verbinding. Het Rijk ondersteunt gemeenten in de uitvoering van het GALA door structureel en geormerkt budget beschikbaar te stellen. Hiervoor is de Regeling brede SPUK 2023 - 2026 vastgesteld. Het gaat deels om bestaande (geormerkte) rijksbijdragen, deels om nieuwe. Gemeenten kunnen voor de jaren 2023 t/m 2026 voor 15 thema's op het gebied van Sport en Beweging, Gezondheid en sociale basis een uitkering aanvragen.

6.1.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) (PM)

Door een wijziging van de bibliotheekwet (Wsob) krijgen gemeenten vanaf 2025 de wettelijke taak om inwoners toegang te bieden tot een volwaardige openbare bibliotheek in de buurt, die invulling geeft aan de 5 functies uit de Wsob.

De gemeente Steenbergen heeft wel een volwaardige openbare bibliotheek, maar niet op maximaal 3,1 kilometer afstand. We weten op dit moment nog niet welke financiële vraag dit met zich meebrengt.

Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) (Budgetneutraal)

In 2022 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de herziening van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en hierbij zijn de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wettelijk verankerd. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de instandhouding van de IDO's en dus subsidieverstrekker (wettelijke verplichting). Met het project Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wil de VNG gemeenten actief begeleiden bij de lokale regie op de IDO's. Dit is een nieuwe wettelijke taak die zij per 1 januari 2023 hebben.

De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een *specifieke uitkering* van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Deze specifieke uitkering is voldoende om de IDO te bekostigen.

6.1.5 Overzicht van de voorstellen

Programma 1 Mens en Samenleving	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Noodzakelijke bijstelling bestaand beleid				
Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)	PM	PM	PM	PM
Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)	0	0	0	0
Totaal noodzakelijke bijstelling bestaand beleid	0	0	0	0
Waarvan incidenteel te dekken via de Algemene Reserve	0	0	0	0
Totaal programma 1	0	0	0	0

Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed

Perspectiefnota
2024 - 2027

6.2 Programma Kunst, Cultuur en Erfgoed

Kunst, cultuur en erfgoed is van ons allemaal. Het stimuleert sociale samenhang, bevordert de leefbaarheid en bepaalt mede de identiteit van onze gemeente. Veel activiteiten en initiatieven komen vanuit de inwoners zelf. De gemeente maakt dit mogelijk en betaalt mee aan initiatieven voor bijvoorbeeld erfgoed, cultuur, leefbaarheid en participatie. De belangrijkste doelstelling is dat alle kernen hun eigen identiteit en karakter behouden; dat geeft onze gemeente als geheel een unieke waarde. Die dragen we graag uit met onze inwoners en naar onze gasten.

6.2.1 Portefeuillehouders

- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Nadir Baali
- Wethouder Esther Prent

6.2.2 Onze ambitie

Voor dit programma zijn geen collegeprioriteiten opgenomen.

6.2.3 Ontwikkelingen bestaand beleid

Samen blijven(d) herdenken / 80 jaar bevrijding

In overleg met alle lokale organisaties die betrokken zijn bij de verschillende herdenkingsactiviteiten in onze gemeente wordt toegewerkt naar een permanent samenwerkingsverband onder de voorlopige noemer "Samen Blijven(d) Herdenken". Doel hiervan is om het herdenken in onze gemeenschap toekomstbestendig te (helpen) maken, alsook om elke vijf jaar – met elkaar – vorm en inhoud te kunnen geven aan de lustrumherdenkingen. Dit alles betreft zowel de herdenking van de Tweede Wereldoorlog als de herdenking van de Watersnoodramp van 1953.

Klaprozenveld

Realisatie herinrichting klaprozenveld te Welberg in november 2024. Het bevrijdingsmonument Welberg blijft centraal staan, daarnaast wordt meer ruimte gecreëerd voor het herdenken van andere slachtoffers. De schetsfase is afgerond, wij in afwachting van de offerte voor uitvoering. Een reële kostenraming is er op dit moment nog niet, deze zal in de begroting worden meegenomen.

Fort Henricusdag

Ca. 1000 kinderen van de basisscholen hebben in het jubileumjaar de Fort Henricusdag bezocht. Gezien het grote succes, zeker ook in het kader van cultuur- en erfgoededucatie, verdient deze dag wederom georganiseerd te worden.

De wens is om een aantal activiteiten uit het jubileumjaar voort te zetten. Een duidelijk voorstel is er op dit moment nog niet omdat de afrekening van het jaar zelf nog lopen.

6.2.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid

Er zijn geen noodzakelijke bijstellingen voor dit programma.

6.2.5 Overzicht van de voorstellen

Programma 2 Kunst, Cultuur en Erfgoed	Jaarschijven gemeente Steenberg			
	2024	2025	2026	2027
Noodzakelijke bijstelling bestaand beleid				
	0	0	0	0
Totaal noodzakelijke bijstelling bestaand beleid	0	0	0	0
Waarvan incidenteel te dekken via de Algemene Reserve	0	0	0	0
Totaal programma 2	0	0	0	0

Programma fysieke leefomgeving en duurzaamheid

Perspectiefnota
2024 - 2027

6.3 Programma Fysieke Leefomgeving en Duurzaamheid

Leefomgeving en Duurzaamheid gaat over de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld de buurt, de wijk, het centrum, het buitengebied, het bedrijventerrein of het sportveld. Een schone en veilige leefomgeving voor inwoners, ondernemers en verenigingen staat centraal. Niet alleen voor nu, maar zeker ook voor de toekomst.

6.3.1 Portefeuillehouders

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

6.3.2 Onze ambitie

Binnen dit programma vallen de volgende College prioriteiten

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Actieplan Wonen
- Prioriteit Ontwikkelplannen
- Prioriteit Duurzaamheid
- Prioriteit Ruimtelijke ontwikkelingen en verkeer: randweg en omleidingsroute

Overige projecten:

- Programma Ontwikkeling en herstructurering Vitale Vesting Steenberg
- Normalisatie woonwagencentra
- Omgevingsvisie 2024
- Uitvoeringsprogramma GVVP
- Verkeersveiligheidsagenda 2025-2026

6.3.3 Ontwikkelingen bestaand beleid

Omgevingswet

Implementatie Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. Deze wet brengt een verandering in gemeentelijke processen en in onze verhouding met de samenleving. Wij zetten het van buiten naar binnen denken nog meer centraal. Wij zorgen ervoor dat we in 2023 klaar zijn om de Omgevingswet te implementeren, zodat wij per 1 januari 2024 kunnen werken conform de Omgevingswet onder het motto: "Simpelweg beter":

- Er is één digitaal loket voor alle aanvragen (DSO)
- Er is een kortere vergunningprocedure
- We hebben meer taken en verantwoordelijkheden, zoals bodemtaken, zodat we ook meer samenhangend vergunningenbeleid kunnen voeren
- We hebben meer ruimte voor maatwerk
- De initiatiefnemer / vergunningaanvrager dient zelf het participatieproces te organiseren en uit te voeren (betrekken van belanghebbenden)

Veiligheid

Met een nieuw Integraal Veiligheidsplan, dat we samen met alle andere veiligheidspartners in het district De Markiezaten hebben vastgesteld, gaan we de komende vier jaren met nieuwe energie aan de slag. Ondertussen werpt het wijkgericht werken en de samenwerking in de blauwe gang zijn vruchten af. Zeker met de komst van BOA's in eigen dienst, zijn we veel wendbaarder en kunnen we sneller en efficiënter reageren op ontwikkelingen in de wijken waardoor we onze inwoners, verenigingen en ondernemers nog beter van dienst kunnen zijn. We acteren proactief

in plaats van reactief waardoor we sneller kunnen inspelen op allerlei meldingen. Daardoor weten inwoners ons ook steeds beter te vinden. Om het hierdoor extra gegenereerde werk op te kunnen pakken, zijn voor de komende jaren structureel middelen beschikbaar gesteld voor een derde AOV'er en een vijfde fulltime BOA. De werkzaamheden van de derde AOV'er worden op dit moment tijdelijk ingevuld door een inhuurkracht, vandaar dat we middelen voor een structurele oplossing in de begroting willen opnemen.

Hoewel de lokale samenwerking met de politie goed te noemen is, hebben we wel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze op het Regionaal Beleidsplan van de politie in te dienen, met name over het feit dat de capaciteit van de politie onder druk staat. De reactie hierop was dat ons signaal serieus genomen wordt en wordt meegenomen naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Korpschef van de politie, maar wij realiseren ons ook dat het probleem niet zomaar op te lossen is. In de tussentijd merken wij maar al te goed dat de politie een steeds meer terugtrekkende beweging maakt en dat onze BOA's er steeds meer taken bij krijgen. Wel werken we in gezamenlijkheid aan dit knelpunt en de komende tijd krijgen we er in elk geval extra capaciteit bij voor onze wijkagenten.

Tenslotte is er, zoals opgenomen in de begroting 2023, geld beschikbaar gesteld om het bestaande rijdende materieel te vervangen door nieuwe en duurzame voertuigen. Denk aan een hybride auto en een aanbesteding dit jaar voor een volledige elektrische auto. Daarbij zijn twee elektrische scooters aangeschaft waardoor onze BOA's laagdrempeliger benaderbaar zijn.

Beheerplannen openbare ruimte

In het kader van de afweging van benodigde middelen speelt de beheerkwaliteit en daarmee de beheerstrategie een belangrijke rol. De Raad heeft vastgesteld dat de openbare ruimte een beheerkwaliteit kent van klasse B met in het centrum van Steenbergse klasse A. Indien zou worden gekozen voor een lager kwaliteitsniveau (bijv. C/B of D/C) zal dit betekenen dat er minder frequent (planmatig) onderhoud wordt gepleegd en zullen de kosten voor het in stand houden van de openbare ruimte overeenkomstig lager zijn. Het is mogelijk om bij het indienen van de Begroting 2024 een becijfering te overleggen voor het maken van een bestuurlijke keuze.

6.3.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid

Kleine windmolens (€ 75.000 incidenteel voor 2024)

Er is een toenemende behoefte aan het plaatsen van "kleine" windmolens (tot een tiphoogte van 35 meter) buiten de bebouwde kom, met name ook op agrarische bouwblokken. Door de razendsnelle ontwikkelingen van batterijtechnologie en het voornemen van, met name, (agrarische) bedrijven om energiepositief en CO₂-neutraal te zijn maken dat het onderwerp actueel en urgent is. Op dit moment is er een restrictief beleid van toepassing. Door middel van een onderzoek naar de (technische) mogelijkheden en randvoorwaarden geven we in 2024 invulling aan dit vraagstuk, waarbij tevens wordt voldaan aan de vraag vanuit het Raadsakkoord.

Capaciteit ruimtelijke procedures (€ 75.000 incidenteel voor 2024)

Voor 2024 voorzien we een tijdelijke piek in de behoefte aan ondersteunende capaciteit op het vlak van het begeleiden van ruimtelijke plannen. Dit komt enerzijds voort als uitvloeisel van de stimulerende activiteiten van het Actieplan Wonen. Anderzijds willen we door middel van het laten bouwen van flexwoningen ten minste 100 extra woningen realiseren. Dit gebeurt op diverse locaties binnen de gemeente.

Bomenbeheerplan (€ 25.000 incidenteel voor 2024)

Recent zijn de geplande werkzaamheden voor de jaren 2022 en 2023 verder in gang gezet. Daarbij zijn ook de eerder geplande werkzaamheden in het kader van het bomenbeheer. Bij

doorrekening van de plannen bleek een aanvullend bedrag van € 25.000 noodzakelijk voor het opstellen van een bomenbeheerplan dat bestaat uit een technisch beheerplan en verzorgend onderhoud.

6.3.5 Overzicht van de voorstellen

Programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Noodzakelijke bijstelling bestaand beleid				
Kleine windmolens	75.000	0	0	0
Capaciteit ruimtelijke procedures	75.000	0	0	0
Bomenbeheerplan	25.000			
Totaal noodzakelijke bijstelling bestaand beleid	175.000	0	0	0
Waarvan incidenteel te dekken via de Algemene Reserve	0	0	0	0
Totaal programma 3	175.000	0	0	0

Programma economie, werk, toerisme en recreatie

6.4 Programma Economie, Werk, Toerisme en Recreatie

De economie is een belangrijke motor voor de ontwikkeling van onze gemeente. Een krachtige lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, heeft invloed op wonen, onderwijs en de sociale structuur van een gemeente. Toerisme en recreatie maken de gemeente een aantrekkelijke plek om vrije tijd door te brengen. Niet alleen voor eigen inwoners, maar ook voor bezoekers.

6.4.1 Portefeuillehouders

- Wethouder Maurice Remery
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Nadir Baali

6.4.2 Onze ambitie

Binnen dit programma vallen de volgende College prioriteiten

Collegeactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Economische kracht

Overige projecten:

- Recreatieve ontwikkeling Fort Henricus
- Linie van Eendracht
- Toeristisch recreatieve visie Nieuw-Vossemeer

6.4.3 Ontwikkelingen bestaand beleid

Er zijn geen ontwikkelingen bestaand beleid voor dit programma.

6.4.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid

Er zijn geen noodzakelijke bijstellingen voor dit programma.

6.4.5 Overzicht van de voorstellen

Programma 4 Economie, Werk, Toerisme en Recreatie	Jaarschijven gemeente Steenbergen			
	2024	2025	2026	2027
Noodzakelijke bijstelling bestaand beleid				
	0	0	0	0
Totaal noodzakelijke bijstelling bestaand beleid	0	0	0	0
Waarvan incidenteel te dekken via de Algemene Reserve	0	0	0	0
Totaal programma 4	0	0	0	0

Programma bestuur en dienstverlening

Perspectiefnota
2024 - 2027

6.5 Programma Bestuur en Dienstverlening

Bestuur en Dienstverlening gaat over de relatie van de gemeente met onze inwoners, ondernemers, medewerkers en samenwerkingspartners. Het gaat hierbij om overheidsparticipatie (het ondersteunen van initiatieven vanuit de bevolking en bedrijfsleven), dienstverlening, onze eigen organisatie en om de samenwerking met andere gemeenten en organisaties. De manier van communiceren is hierbij een belangrijk aspect.

6.5.1 Portefeuillehouders

- Burgemeester Ruud van den Belt
- Wethouder Kees Gommeren
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Nadir Baali

6.5.2 Onze ambitie

Binnen dit programma vallen de volgende College prioriteiten

Collegieactieprogramma (CAP):

- Prioriteit Organisatieontwikkeling

Overige projecten:

Geen

6.5.3 Ontwikkelingen bestaand beleid

Dienstverlening

Ontwikkelingen in de samenleving hebben invloed op de dienstverlening van gemeenten. De verhoudingen tussen overheid, bedrijfsleven en inwoners veranderen. Inwoners en ondernemers hebben verschillende verwachtingen, willen zelf hun zaken regelen en hun eigen manier van contact kiezen; ook buiten kantooruren.

Steeds vaker wordt er daarbij een beroep op ons als gemeente gedaan voor een verbindende rol in de gemeenschap. We zijn regelmatig in gesprek met inwoners(groepen) en ondernemers, die we betrekken bij complexe maatschappelijke vraagstukken.

Hierin is de gemeenteraad het hart van onze lokale democratie. In het pamflet *Mee(r) met lokale democratie* van het VNG project *Thorbecke 2024* staan verschillende suggesties om verder te werken aan een vitale lokale democratie. Onder het punt "inclusieve democratie" staat het mooi verwoord: "Niet iedereen moet mee doen, maar iedereen moet wel mee *kunnen* doen."

We staan de komende jaren dan ook voor de uitdaging om persoonlijke dienstverlening en digitalisering met elkaar in lijn te brengen. Digitalisering is een ontwikkeling waaraan we niet ontkomen. Het gaat er om dit een dusdanige manier te doen dat het goed voelt voor onze inwoners. De afstemming van de nog niet digitale processen en de digitale processen verdient extra aandacht. Zo ook de koppelingen van alle applicaties die nodig zijn om de processen goed te laten verlopen. Dienstverlening is van de gehele organisatie en daarom een organisatie breed thema. Daarbij is het belangrijk om te blijven investeren in onze medewerkers. Daarnaast is er toenemende behoefte aan specialisme op gebied van business intelligence en data-analyse. Om adequaat te reageren op de diverse ontwikkelingen en behoeften blijft de gemeente werken aan een eigentijdse dienstverlening. Dit doen we op basis van de door de raad in 2019 vastgestelde Visie Dienstverlening. Hiervoor is al een structureel budget in de begroting 2021 opgenomen van € 60.000. Ook zien we mogelijkheden om de publiekshal meer aan te laten sluiten bij de gemeentelijke dienstverlening van de toekomst.

Doorontwikkeling van onze organisatie

We zijn lokale overheid en dat stelt eisen aan hoe we ons werk doen. We leven in een tijdsgewricht waarin het presteren van de overheid onder een vergrootglas ligt. Het vertrouwen in de overheid neemt in zijn algemeenheid af, ook al doen we het nog zo goed als Steenbergen. Daarom moeten en willen we, nog meer dan voorheen, aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners, partners en ondernemers; bij dat wat nodig is in de kernen en voor onze inwoner. We geloven er in dat om werkelijk maatschappelijke impact te bereiken we meer moeten gaan denken vanuit de bedoeling

Maar we zijn tegelijkertijd niet alléén aan zet. Samen met onze inwoners, partners en ondernemers werken we aan oplossingen voor onze ambities en vraagstukken. Dat vraagt ook dat wij een betrouwbare netwerkpartner zijn. Een partner die heel helder aangeeft welke rol(len) we hebben die vraagstukken, welke bijdrage we kunnen leveren en welke mensen en middelen we daarvoor inzetten. Die betrouwbaarheid naar buiten realiseren we alleen als we ons intern ook betrouwbaar en eenduidig organiseren.

We staan niet stil, we zijn continu bezig om ons te ontwikkelen. Het afgelopen jaar hebben we met elkaar geconstateerd dat er dingen goed gaan en dat we tegelijkertijd ook nog een flink aantal knelpunten herkennen in onze organisatie. Hiervoor hebben we in 2022 het programma Organisatieontwikkeling benoemd met daarin onze vier doelen. Binnen deze doelen staat het integraal organiseren en werken vanuit de bedoeling centraal. In 2024 pakken we door op wat we met elkaar geïmpliceerd hebben.

Externe ontwikkelingen

De huidige arbeidsmarkt maakt dat het vinden, binden en boeien van personeel een grotere uitdaging is. Om de kwantitatieve en kwalitatieve personele capaciteit op het gewenste niveau te brengen en houden, is op thema's als binden & boeien en werving & selectie in 2023 geïnvesteed en gaan we daar in 2024 mee door. Wij zijn zichtbaar in de regio en onze positionpaper helpt ons de juiste keuzes te maken op welke borden we kunnen schakelen. Steenbergen heeft wat te bieden als werkgever; dat moeten we uitdragen. We hebben wat te bieden op de diverse beleidsvelden en zeker ook op de bedrijfsvoeringsonderdelen. Door te investeren in de basis hebben we beter inzichtelijk op welke onderdelen we kansen kunnen pakken met elkaar. Bedrijfsvoeringskaders zorgen voor duidelijke structuur in de organisatie en door kwalitatieve impulsen in de domeinen HR, communicatie, facilitaire zaken, WOZ en Informatie is de Bedrijfsvoering een eenduidige en betrouwbare partner voor de going concern en de ontwikkelprojecten.

Om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten blijft tijdelijke inhuur van belang. Bijvoorbeeld in het geval dat relevante functies moeilijk in te vullen zijn of wanneer een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig is voor een primair werkproces of project. Dit vereist structureel een zogenaamde flexibele schil bovenop de vaste personele formatie. Om de inzet van inhuur van personeel transparant af te wegen en inzichtelijk te houden, wordt het Beleidskader Inhuur Derden gehanteerd.

De schaarste op de arbeidsmarkt maakt het evenwicht tussen de ambities en capaciteit broos. Dat vraagt continu acteren in het bestuurlijk – ambtelijk samenspel. Realistische doelen stellen, meten, bijstellen en bijsturen blijven hierin cruciale elementen.

Kwalitatieve impuls

Het opleiden en ontwikkelen van medewerkers blijft een belangrijk speerpunt. Om, nu en, in de toekomst wil de gemeente immers over een kwalitatief goed personeelsbestand beschikken dat past bij de wettelijke taken en bestuurlijke ambities: 'de juiste medewerker, op de juiste plek op het juiste moment'. Het strategisch opleidingsplan is gericht op het ontwikkelen van eigentijdse

vaardigheden die nodig zijn om de gemeentelijke opgaven te realiseren en daarnaast op het up-to-date houden van kennis en vaardigheden om het dagelijks werk te kunnen doen.

Slim samenwerken

Goede dienstverlening aan inwoners en professionele ondersteuning van het bestuur staan voorop. Door corona is versneld ontdekt hoe op andere manieren slim (samen)gewerkt kan worden. Er is een mix ontstaan van werken op kantoor, thuis of op locatie in een van de kernen. Het nieuwe huisvestingsconcept en gezamenlijke uitgangspunten voor hybride en slim samenwerken zijn ondersteunend hieraan.

Slim samenwerken betekent ook kansen zien in de regio op het gebied van samenwerking en het verminderen van kwetsbaarheden. Bijvoorbeeld op het gebied van personele vraagstukken.

Ontwikkelingen Informatievoorziening en ICT

Gemeenten zijn bij uitstek informatie verwerkende organisaties. Na de belastingdienst, politie en justitie en de grote uitkeringsinstanties staan gemeenten hoog in de top 5.

Specifiek voor gemeenten is de diversiteit van data die moet worden verwerkt. Van data op het gebied van de basisregistratie personen tot en met dat over ondergrondse kabels en leidingen. Na de mens is data de belangrijkste productiefactor in organisaties die werken met informatie. Daarnaast vervult de gemeente een specifieke rol als bronhouder voor verschillende basisregistraties; wij zijn als bronhouder eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en consistentie van de gegevens in de basisregistraties Personen (BRP), Adressen en Gebouwen (BAG), Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en deels voor de Grootchalige Topografie (BGT) en ondergrond (BRO).

Gemeenten hebben over het algemeen maar weinig inzicht in de beschikbare data. Daardoor staat het hergebruik van data nog maar op een laag pitje. Hergebruik van eigen data leidt tot nieuwe inzichten en kan beleidsmakers ondersteunen bij het maken en onderbouwen van keuzes (data gedreven werken). Daarnaast kan data worden ingezet in de kwaliteit van de processen en procescontroles, waardoor de organisatie veel efficiencywinst kan boeken. Data aan het werk zetten staat dan ook hoog op de agenda van organisatieontwikkeling. De eerder genoemde analyse van bureau Seinstra bevestigt dit. Er is inmiddels een start gemaakt met een onderzoek om de kwaliteit en consistentie van data te borgen, het gebruik te verbeteren en om dit alles te borgen een aantal specifieke rollen in te gaan vullen. Met een betere informatievoorziening kunnen beleidskeuzes en beleidsevaluatie beter onderbouwd en geformuleerd worden. Het geeft sneller inzicht in gegevens, betere sturingsmogelijkheden, betere analyses en uniformiteit.

Ten tijde van de begroting 2024 wordt duidelijk welke budget hiervoor benodigd is.

6.5.4 Noodzakelijke bijstellingen bestaand beleid

Professionalisering communicatie (Incidenteel € 70.000 voor 2024)

De complexe maatschappelijke opgaven en onze inwoners en ondernemers vragen van ons een professionele communicatie. Nagenoeg ieder vraagstuk vraagt om goed na te denken en uit te werken hoe de communicatie en daarmee betrokkenheid van u als raad en onze inwoners, en voor interne vraagstukken onze medewerkers en bestuurders optimaal is. We intensiveren onze aandacht op kwaliteit (advies en communicatiemiddelen), positionering vooraan het proces en het bieden van hulp in de organisatie op het brede communicatiegebied.

6.5.5 Overzicht van de voorstellen

Programma 5 Bestuur en Dienstverlening	Jaarschijven gemeente Steenberg			
	2024	2025	2026	2027
Noodzakelijke bijstelling bestaand beleid				
Professionalisering communicatie	70.000			
Totaal noodzakelijke bijstelling bestaand beleid	70.000	0	0	0
Waarvan incidenteel te dekken via de Algemene Reserve	0	0	0	0
Totaal programma 5	70.000	0	0	0

BIJLAGE 1 Vervangingsinvesteringen

Investerings- bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvings- periode	
Investerings- bedrag			
Programma Mens en Samenleving			
66100501 Beveiligingsinstallaties peuterspeelzaal Pipi	32.670	2.178	15 jaar
68300700 Zonnepanelen gemeentelijke gebouwen	250.000	16.667	15 jaar
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid			
65200102 Chloordoseer installatie zwembad de Meermin	18.150	1.210	15 jaar
65200103 Straatw., riol. rondom baden en middenterrein zwembad Aquadintel	102.245	4.090	25 jaar
65200001 Cv + boiler Tennispark Steenberg	13.915	928	15 jaar
65700900 Verv. speeltoestellen	105.900	10.590	10 jaar
67200000 Verv. riolering	2.068.500	34.475	60 jaar
67200000 Verv. gemalen riolering	24.000	1.600	15 jaar
67200000 Verv. drukriolering / AC-riolen	17.000	283	60 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	300.000	5.000	60 jaar
67300100 Verv. 2 containers milieustraat	24.000	1.600	15 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	31.561	789	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	153.061	7.653	20 jaar
65700201 Groenbeheerplan	192.891	7.716	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Verv. wegen	267.854	10.714	25 jaar
68300504 WWC de Weel Dinteloord riolering	126.777	2.113	60 jaar
68300504 WWC de Weel Dinteloord wegen	190.925	7.637	25 jaar
68300504 WWC de Weel Dinteloord speelvoorziening	22.620	2.262	10 jaar
68300504 WWC de Weel Dinteloord openbaar groenvoorzieningen	7.392	278	25 / 50 jaar
68300504 WWC de Weel Dinteloord openbare verlichting	46.748	1.461	32 jaar
68300502 WWC Tolsedijk Nieuw-Vossemeer riolering	49.004	817	60 jaar
68300502 WWC Tolsedijk Nieuw-Vossemeer wegen	242.521	9.701	25 jaar
68300502 WWC Tolsedijk Nieuw-Vossemeer speelvoorziening	22.620	2.262	10 jaar
68300502 WWC Tolsedijk Nieuw-Vossemeer openbaar groenvoorzieningen	17.022	661	25 / 50 jaar
68300502 WWC Tolsedijk Nieuw-Vossemeer openbare verlichting	10.788	337	32 jaar
Programma Bestuur en Dienstverlening			
60400801 Beveiligingsinstallatie gemeentehuis	50.781	3.385	15 jaar
60450000 Renovatie dak werkplaats	52.812	2.112	25 jaar
Kpl. Rollend materieel			
Renault Master met veegvuil	55.000	9.167	6 jaar
Renault Master met veegvuil	55.000	9.167	6 jaar
Hefblok ondergrondse containers	11.000	1.571	7 jaar
Tractor John Deere met borstel multi	80.000	16.000	5 jaar
Veegmachine Bucher	250.000	31.250	8 jaar
TOTAAL 2024	4.952.757	206.874	

Investerings- bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvings- periode	
Investerings- bedrag			
Programma Mens en Samenleving			
66100302 Renovatie dak + isoleren gemeenschapshuis De Vaert	50.820	2.033	25 jaar
66100303 Beveiligingsinstallatie dorps huis Dinteloord	45.980	3.065	15 jaar
66100501 Brandmeldinstallatie peuterspeelzaal Pipi	21.190	1.413	15 jaar
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid			
61100000 Verwarminginstallatie Brandweergarage Steenberg	65.000	4.333	15 jaar
65200010 Warmwatervoorzieningsinstallatie Sporthal t Cromwiel	42.350	2.823	15 jaar
65200012 Vloer Gymzaal Merijntje N-V	19.765	1.318	15 jaar
65200102 Zwavelzuur- en chloortank zwembad de Meermin	102.850	6.857	15 jaar
65200103 Verv. zwembadfolie + leidingen zwembad Aquadintel	338.800	22.587	15 jaar
65200210 Verv. top laag sportpark Welberg	420.000	42.000	10 jaar
65200210 Sportpark Seringenlaan renovatie top laag natuurgras	112.000	11.200	10 jaar
65700900 Verv. speeltoestellen	115.700	11.570	10 jaar
67200000 Verv. riolering	1.594.732	26.579	60 jaar
67200000 Randvoorzieningen, E/M	54.000	3.600	15 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	300.000	5.000	60 jaar
62100000 Verv. kunstwerken	189.533	6.318	30 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	104.040	2.601	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	165.505	8.275	20 jaar
65700201 Groenbeheerplan	330.228	13.209	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Verv. wegen	268.237	10.729	25 jaar
Programma Bestuur en Dienstverlening			
60400801 Verv. ledverlichting gemeentehuis	253.906	16.927	15 jaar
60450000 Verv. asfalt werkplaats	126.953	5.078	25 jaar
Kpl. Rollend materieel			
Renault Master met kraantje	57.000	8.143	7 jaar
Renault Master met kraantje	57.000	8.143	7 jaar
Renault Master	48.000	6.857	7 jaar
Bestelbus gesloten (Renault)	36.000	5.143	7 jaar
Ford connect	36.000	5.143	7 jaar
Trafficbus (Renault)	39.000	4.875	8 jaar
Veegmachine Bucher	250.000	31.250	8 jaar
Sneeuwplough	18.000	1.800	10 jaar
Vorkheftruck Gemeentewerf	38.000	4.750	8 jaar
Tractor New Holland met toebehoren	38.000	7.600	5 jaar
Kubota maaier	14.000	2.800	5 jaar
Houtversnipperaar met motor wijkteam	22.000	3.667	6 jaar
Houtversnipperaar met motor wijkteam	22.000	3.667	6 jaar
TOTAAL 2025	5.456.589	302.552	

Investerings- bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvings- periode
Investerings 2026		
Programma Mens en Samenleving		
66100303 Verv. lift dorps huis Dinteloord	54.450	3.630 15 jaar
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid		
61100003 Renovatie dak + isoleren Brandweergarage Dinteloord	30.182	1.207 25 jaar
65200010 Beveiligingsinstallatie Sporthal t Cromwiel	48.400	3.227 15 jaar
65200102 Verv. led- en noodverlichting Gymzaal Merijntje N-V	24.200	1.613 15 jaar
65200102 Verv. boilers en zonne-energie Zwembad de Meermin	91.960	6.131 15 jaar
68300505 Renovatie dak woonwagencentra	31.460	1.258 25 jaar
65200210 Verv. toplaag sportpark Seringenlaan	420.000	42.000 10 jaar
67200000 Verv. riolering	1.594.732	26.579 60 jaar
67200000 Verv. gemalen riolering	45.000	3.000 15 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	300.000	5.000 60 jaar
67300100 Verv. 2 containers milieustraat	24.000	1.600 15 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	63.295	1.582 40 jaar
62100100 Verv. armaturen openbare verlichting	167.994	8.400 20 jaar
65700201 Groenbeheerplan	260.000	10.400 25 jaar
65700201 Groenbeheerplan	60.000	1.200 50 jaar
62100000 Verv. wegen	714.721	28.589 25 jaar
Programma Bestuur en Dienstverlening		
60400801 CV ketel gemeentehuis	66.016	4.401 15 jaar
Kpl. Rollend materieel		
Tractor John Deere	80.000	13.333 6 jaar
Scania vrachtwagen	250.000	25.000 10 jaar
Ford connect	36.000	5.143 7 jaar
Ferrari frees met toebehoren	12.000	1.500 8 jaar
Renault Master met kraantje	59.000	8.429 7 jaar
Sneeuwplough	18.000	1.800 10 jaar
Waterwagen	16.000	1.333 12 jaar
Renault Master met kiepbak	62.000	7.750 8 jaar
Klepelmaaier mc connel	32.000	5.333 6 jaar
Klepelmaaier	16.000	2.667 6 jaar
Bus wijkteam zuid	50.000	7.143 7 jaar
TOTAAL 2026	4.627.410	229.248

Investerings- bedrag	Kap. Lasten	Afschrijvings- periode	
Investerings- bedrag			
Kap. Lasten			
Afschrijvings- periode			
Programma Mens en Samenleving			
65600001 Brandmeldinstallatie Bibliotheek Blauwstraat 30	18.000	1.200	15 jaar
66100302 Warmwater- en verwarmingsinstallatie dorps huis Siemburg	78.650	5.243	15 jaar
Programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid			
65200010 Vloer sporthal Sporthal t Cromwiel	41.893	2.793	15 jaar
65200011 Brandmeldinstallatie Sporthal de Buitelstee	26.620	1.775	15 jaar
65200102 Vervanging zwembadfolie Zwembad de Meermin	323.675	21.578	15 jaar
65200103 Regeltechniek installatie Zwembad Aquadintel	38.720	2.581	15 jaar
65200100 Verv. zwembadfolie Meermin	267.500	17.833	15 jaar
65200201 Verv. toplaag sportpark Kruisland	420.000	42.000	10 jaar
65200203 Verv.toplaag Sportpark De Danen	420.000	42.000	10 jaar
67200000 Verv. riolering	1.594.732	26.579	60 jaar
67200000 Verv. gemalen riolering	35.000	2.333	15 jaar
67200000 Verbeteringskosten riolering	300.000	5.000	60 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken	135.429	4.514	30 jaar
62100000 Verv. Kunstwerken	33.857	564	60 jaar
62100100 Verv. masten openbare verlichting	57.946	1.449	40 jaar
62100100 Verv. armaturen openb.verlichting	219.014	10.951	20 jaar
65700201 Groenbeheerplan	260.000	10.400	25 jaar
65700201 Groenbeheerplan	60.000	1.200	50 jaar
62100000 Vervanging wegen	132.534	5.301	25 jaar
Programma Bestuur en Dienstverlening			
60450000 Verwarminginstallatie werkplaats	18.180	1.212	15 jaar
Kpl. Rollend materieel			
TS Houtsnipperaar	42.000	8.400	5 jaar
Scania vrachtwagen (hybride)	250.000	25.000	10 jaar
Ford connect	37.000	5.286	7 jaar
Ford connect	37.000	5.286	7 jaar
Renault Clio binnendienst	32.000	4.571	7 jaar
Renault Master	52.000	6.500	8 jaar
Ford Transit	52.000	7.429	7 jaar
New Holland	80.000	13.333	6 jaar
Renault Master	52.000	6.500	8 jaar
Kubota RTV	28.000	3.500	8 jaar
TOTAAL 2027	5.143.750	292.312	

BIJLAGE 2

Openstaande moties juni 2023

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Partijen / leden voor	Partijen / leden tegen	Stemming	Status / afhandeling
M001	7-11-2019	Stimulering zonne-energie bedrijfsdaken	Gewoon Lokaal!	Gewoon Lokaal!, VVD, CDA, D66, PvdA	Volkspartij	11-4	Vanwege de transportschaarste op het elektriciteitsnet, wordt in overleg met netbeheerder Enexis verkend welke mogelijkheden er zijn om zonne-energie op bedrijfsdaken in de gemeente te stimuleren. In het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2022 is er reeds budget gereserveerd voor de uitvoering van deze motie.
M002	25-6-2020	Ruimte voor landbouwers – agrarische ondernemerspeiling	PvdA en VVD	Unaniem	Geen	19-0	Tijdens de bestuurlijke afspraak met de ZLTO op 1-11-2022 is de vraag m.b.t. een agrarische ondernemerspeiling nogmaals ter sprake gekomen. Als belangenorganisatie weet de ZLTO goed te schetsen hoe de sector er voor staat. De bestuurlijke afspraken tussen de ZLTO en de gemeente zorgen voor voldoende overdracht van informatie. Er worden in de vakbladen van de ZLTO / sector peilingen georganiseerd. Indien de uitkomsten hiervan relevant zijn worden deze gecommuniceerd. De ZLTO ziet op dit moment geen noodzaak om een ondernemerspeiling uit te voeren. De motie is hiermee afgehandeld.
M003	25-6-2020	Ruimte voor landbouwers - coöperatie	PvdA en VVD	Unaniem	Geen	19-0	Hoewel hier wel aan gewerkt wordt door de initiatiefnemers en een locatie bekend is, zijn er verder nog geen vorderingen te melden. Er is geen principeverzoek ingediend en er valt ook nog weinig te zeggen over de planologische haalbaarheid, waaronder ook begrepen de toets aan de zonneladder.” De motie is opgenomen in het raadsvoorstel over de gedeeltelijke evaluatie en het opstarten van de procedure tot wijziging van de Visie Energie en Ruimte.
M004	5-11-2020	Quickscan	Gewoon Lokaal!	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, VVD, CDA	D66 / PvdA	15-2	Hierover volgt een voorstel in het derde kwartaal van 2023.
M006	22-4-2021	Kassen genoeg in het Westland	Gewoon Lokaal! PvdA, CDA, D66	Gewoon Lokaal!, CDA, D66, PvdA	Volkspartij, VVD	10-7	In de ontwerp-omgevingsvisie zal in het gebied ten noorden van het bestaande Westland geen mogelijkheid voor glastuinbouw worden geboden.
M007	27-5-2021	Actieplan zon-op-dak en isolatie	PvdA en VVD	Volkspartij, VVD, D66 en PvdA	Gewoon Lokaal!, CDA	10-8	Het actieplan zon-op-dak wordt meegenomen bij de volledige evaluatie van de Visie Energie en Ruimte. Gezien de sterke relatie met de warmtetransitie wordt het actieplan isolatie meegenomen bij de Transitievisie Warmte Fase 2. Zowel de volledige evaluatie van de Visie Energie en Ruimte als de Transitievisie Warmte Fase 2 worden naar verwachting in juni 2023 ter behandeling voorgelegd aan de gemeenteraad.
M008	8-7-2021	Oosthavendijk	Volkspartij	Unaniem	Geen	18-0	De gesprekken met inwoners hebben plaatsgevonden. De besteksuitwerking is samen met andere woonrijp werkzaamheden extern in voorbereiding bij een ingenieursbureau, wat enige vertraging heeft opgelopen. Hierna zullen we spoedig het werk aanbesteden.
M009	8-7-2021	Investerings-agenda	Gewoon Lokaal!	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, CDA, D66 en PvdA	VVD	15-3	De raad heeft het college opgedragen om eind 2023 te komen tot een eerste opzet van een investeringsagenda en deze bij de begroting 2024 voor vaststelling aan te beelden.
M010	8-7-2021	Recreatie en toerisme indicator	Gewoon Lokaal!	Unaniem	Geen	18-0	De mogelijkheden voor het instellen van een monitor zijn bekeken. De mogelijke indicatoren voor toerisme en recreatie die van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de beleidsdoelstellingen, zijn geen onderdeel van bestaande metingen. Er is verkend of een monitor regionaal opgezet kan worden zodat kosten minder worden en effecten op regionaal niveau meetbaar. Conclusie: de regio is nog niet klaar voor het opzetten van een regionaal onderzoek. Daardoor komen de voor de gemeente Steenbergere specifieke cijfers niet vrij. Daarom kiezen we voor een individueel 2 jaarlijks onderzoek voor Steenbergere door een extern bureau.
M012	30-9-2021	Boom voor het leven	Volkspartij	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, CDA, D66, PvdA	VVD	15-3	We hebben het bomenbestand de afgelopen jaren onderhanden genomen en een groot aantal slechten bomen vervangen voor nieuwe bomen. Daarnaast hebben we groenstructuren versterkt en samen met verschillende dorpsraden gekeken naar het uitbreiden van het bomenbestand binnen de kernen. Hierdoor is de verwachting dat het niet mogelijk is om jaarlijks de gewenste 200 bomen binnen de kernen aan te planten. Hiervoor zal dus gezocht moeten naar nieuwe locaties die grenzen aan de kernen en locaties in het buitengebied. Deze locaties zijn helaas beperkt en hier liggen in de toekomst ook voor andere beleidsvelden opgaven. Hierbij moet gedacht worden aan woningbouw, uitbreiding van industriegebieden en aanleg van rondwegen. Naast dat de locaties in de toekomst voor meerdere bestemmingen gebruikt kunnen worden hebben we ook te maken met bestemmingsplannen en provinciale landschapvisies waar we binnen moeten handelen. Daardoor is reserveren van ruimte voor de aanplant van bomen niet vanzelfsprekend. Verder is er nog de optie om de bomen aan te planten in de vorm van het uitbreiden van bestaande natuur en of nieuwe natuur. Dit zal dan meer los staan van de kernen en heeft als voordeel dat hier subsidie op aangevraagd kan worden. Uw verzoek wordt nader uitgewerkt waarbij op basis van kengetallen en inzichten vanuit de verschillend beleidsterreinen de haalbaarheid en de kosten in beeld worden gebracht.

Nr.	Datum	Titel	Ingediend door	Partijen / leden voor	Partijen / leden tegen	Stemming	Status / afhandeling
M013	4-11-2021	Eenvoudig Nederlands	Gewoon Lokaal!	Unaniem	Geen	19-0	Er is een plan van aanpak opgesteld om brieven, e-mails, gesprekken, teksten, telefoongesprekken, website en formulieren van de gemeente Steenbergen in eenvoudig en begrijpelijk Nederlands te gaan schrijven. Met het aanpassen van de huidige formulieren is inmiddels gestart. Daarnaast voeren we afrondende gesprekken met een extern bureau over de trainingen voor onze medewerkers.
M015	4-11-2021	Bereikbaarheid Bravis	Volkspartij en	Unaniem	Geen	19-0	Binnen het ambtelijk overlegstructuur is via de Regio West-Brabant (RWB) en bij de totstandkoming van de van de Regionale investeringsagenda (Ria) aandacht gevraagd van een directe OV-verbinding naar Roosendaal en het nieuwe Bravis Ziekenhuis. De Provincie Noord-Brabant is momenteel een Plan van Eisen aan het opstellen voor de openbaar vervoer concessie van 2025-2035. In september 2022 wordt het plan van eisen gedurende 6 weken ter inzage gelegd en kunnen gemeenten een zienswijze indienen. De verwachting is dat het nieuwe Bravis ziekenhuis in Roosendaal in 2029 wordt opgeleverd.
M016	4-11-2021	Veiligheid buitengebied	VVD	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, VVD, CDA, PvdA	D66	17-2	We zijn aan het kijken hoe we invulling kunnen geven aan de motie. Het is tot op heden niet gelukt om een actief buurtpreventieteam op te starten in het buitengebied. Wel zijn er diverse initiatieven zoals appgroepen die we graag willen faciliteren met bijvoorbeeld bebording enzovoorts. Voorbeeld hiervan is de appgroep rondom de Moerstraatse weg. Verder zijn we aan het kijken of we extra toezichthouders kunnen inzetten tijdens, bijvoorbeeld het donkere dagen offensief, het inzetten van matrixborden tijdens de donkere dagen waarin mensen worden opgeroepen om extra alert te zijn, extra aandacht via socials in te zetten en wellicht ook een huis-aan huisfolder te (laten) maken.
M017	4-11-2021	Tevredenheids-onderzoek ecologisch maaibeheer	VVD	Volkspartij, VVD, CDA	Gewoon Lokaal!, D66, PvdA	10-9	In 2021 zijn we in samenwerking met waterschap en Staatsbosbeheer gestart met het ecologisch beheren van onze bermen. Dit komt voort uit de wet Natuurbescherming als gevolg waarvan wij als gemeente verplicht zijn om bij onderhoudswerkzaamheden aan groen de natuurwaarden zo veel mogelijk te respecteren. Dit vraagt om een andere manier van maaien. Tijdens het eerste jaar zijn er bij de gemeente veel vragen en opmerkingen binnen gekomen over deze nieuwe manier van maaien. Verreweg de meeste vragen hadden betrekking op de uitvoering van het maaibestek. Dit is via raadsmededeling (RD2100280) medegedeeld en heeft te maken met dat de aannemer niet voldoende werkte volgens de contractuele afspraken. Het contract met deze aannemer is dan ook opgezegd. Daarnaast is het ecologisch beheren van bermen nieuw voor de gemeente waardoor er nog verbeterpunten waren in het bestek. Deze hadden voornamelijk te maken met de manier van maaien, de frequentie en de aanwezige zichthoeken. Na het ontbinden van het maaibestek afgelopen winter zijn alle verbeterpunten geëvalueerd waarna het bestek is aangepast en inmiddels opnieuw is aanbesteed. Wij gaan er vanuit dat deze wijzigingen in combinatie met een nieuwe aannemer er voor zorgen dat veel vragen en opmerkingen van bewoners weggenomen worden. Er wordt gewerkt aan informatie voor bewoners dat gedeeld zal worden via de gemeentelijke kanalen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden in het nieuwe maaiseizoen zullen wij eventuele vragen en opmerkingen evalueren en waar nodig bijsturen.
M018	4-11-2021	Overplaatsing Vraagwijzer	CDA	Unaniem	Geen	19-0	Met het aanbieden van het raadsvoorstel voor het investeringskrediet bij de raadsvergaderingen in mei 2023 is aan deze motie uitvoering gegeven.
M023	10-11-2022	Nu even niet	Gewoon Lokaal!, WD, Progressief Samen	idem en Fractie Verbeek	Volkspartij, CDA, D66,	12-6	Wordt betrokken bij het Collegeactieprogramma.
M024	10-11-2022	Dubbele herplantplicht	D66	Gewoon Lokaal!, Volkspartij, D66, Progressief Samen, CDA	VVD, Fractie Verbeek	15-3	Wij gaan dit zover financieel en kijkend naar de ruimte mogelijk is inpassen in de projecten die op korte termijn op de planning staan. Vervolgens zullen wij de wijziging onderzoeken op haalbaarheid en zoeken naar alternatieve plantlocaties. Daarnaast zullen wij inzichtelijk maken wat de consequenties zijn voor het vervangen en onderhouden van de bomen.
M025	26-1-2023	Aanleg zonnepanelen gemeentelijke gebouwen	CDA, Fractie Verbeek, Volkspartij, Stem0167	Unaniem	geen	18-0	Deze motie is betrokken bij de collegeprioriteit Maatschappelijk Vastgoed. Er is voor 10 gemeentelijke objecten budget opgenomen. Om de gewenste versnelling te realiseren is aanvullend budget opgenomen voor de capaciteit.
M026	30-3-2023	Hoge Nood	D66, Volkspartij	Unaniem	geen	18-0	Wij zijn aan de slag gegaan met de motie. Inmiddels zijn de eerste locaties en ondernemers aan de slag gegaan met de Hoge-nood app. Waardoor bezoekers en inwoners weten waar ze terecht kunnen voor toiletgebruik.
M027	30-3-2023	Evenementenbeleid	D66, CDA, Volkspartij	Unaniem	geen	18-0	De motie voor een beeldvormende avond over het evenementenbeleid is omarmd door de wethouder. De beeldvormende avond in september wordt meegenomen bij het plan van aanpak over de actualisatie van het evenementenbeleid. De exacte werkvorm wordt nader besproken met de griffier / werkgroep van de gemeenteraad.

Gemeentelijk verkeer en vervoerplan.		2024	2025	Type investering	Exploatie	Investering	Reeds uitgegeven per 1 sep 2022	Reeds opgenomen in begroting	Dekking uit Subsidie rijk	Nodig uit GVVP	Jaarlijks lasten	Externe inhuur diensten	Meerjare indicatief (M)	Structuur (S)	Struikel (S)	Dreiden (D)	Algemeen	Steenbergen	Dinteloord	Nieuw-Vossemeer	Kruisdal	Wielberg	De Heen	Buurtchappen en buurts gebied
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1	Nu uitvoeringsperiode 2021-2025)																							
A1.1	Adressraad verkeer																							
A1.4	Meldpunt verkeerssituaties + jaarlijks rapporteren van meldingen verkeerssituaties in perspectiefnota																							
A1.5 a en b	Uitvoeringsprogramma "heroefde externe inhuur per project jaarlijks meemeren in de perspectiefnota																							
A1.5 c	Voortgangsaangaf van de projecteren en uitloping van het budget halfjaarlijks opnemen in de tussenrapportage en de jaarstukken.																							
V.02	Uitvoeringsbudget gedagcampagnes																							
V.06	Sniehdecreetmaatregelen in bestaande 60km/uur zones in het buitengebied van Steenbergen, Heense Molen, De Heen en Kruisdal																							
V.07	Inrichtingsplan buurtschappen Notendaal, Oude Heilijk, Stodijk, Zwarte Ruiters, Koeveingsdijk en Boomplesdijk																							
V.08	Onderzoek verkeer en veiligheid smoothoevevingen																							
V.11	Studie omleiding (landbouwverkeer) Kruisdal																							
V.12	Korte termijn maatregelen Steenbergen Noord-Oost 2020-2021																							
V.13	Accenturen gemeenten bebouwd kom Heense Molen																							
V.14	Aanpassen inrichting Heense Molen																							
V.15	Herinrichting deel Kapelaan Kokkeraat																							
V.18	Uitvoeringsmaatregelen ovlactischon plan Agrodood Cluster Nieuw Prinsenland																							
V.19	Haalbaarheidsstudie tweede ontstalling noordooit																							
V.20 b	Langere termijn maatregelen in het verkeer uitvoeren																							
B.01	Realisatie mobiliteitshub Dinteloord-Robinde																							
B.02	Onderzoek naar de verkeersroute door het centrum van Steenbergen																							
B.03	Onderzoek naar de verkeersroute door het centrum van Steenbergen																							
B.07	Aanpakken lokale fietsdof punten																							
B.10	Opstellen draaiboek evenementen																							
B.11	Bekijken en optimaliseren omleidingsroutes bij evenementen																							
B.13	Onderzoek naar de verkeersroute door het centrum van Steenbergen																							
B.14	Evaluatie parkeerbalie centrum Steenbergen (buiswone, rouwzone, rouwzone en veldbaan, beken-lussen, oniaadrijf)																							
B.15	Herinrichting Ekeveldijk, Lindenbugbaan, Westdam, de maagelagen parkeerterreinen en de looproute door de Kromme Elbeboog																							
B.17	Uitvoeren korte termijn maatregelen parkeren in het bestaande woonwijken																							
B.19	Opstellen Nieuw Parkeren																							
L.01	Actualiseren studie aanpak Dinteloord																							
L.02	Invoer definitieve ontwerp Westvoorstel, Oostvoorstel en buschurpelen Dinteloord																							
L.03	Uitvoeren van de plan-parkeren en centrum Dinteloord																							
L.04	Herinrichting Steenbergring Dinteloord																							
L.05	Van aanpakstudie naar ontwerp Steenbergen met ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden																							
L.06	Milie-effectenrapportage(s) ruimtelijke ontwikkeling Steenbergen																							
L.07	Opdrachtstudie voorbeurvan aanpak Steenbergen																							
L.08	Haalbaarheidsstudie omleiding landbouwverkeer Steenbergen																							
L.10	Aanpak inrichting (ronde Steenbergen (o.a. berg, Van Ioonstraat)																							
L.13	Haalbaarheidsstudie omleiding route Dinteloord																							
L.14	Studie kosten voor omleiding route Dinteloord																							
D.01	Onderzoek naar gebruik en beoording fiets- en wandelroutes																							
D.02	Plan van aanpak verbeteren fiets- en wandelroutes																							
D.03	Actieplan de-voervoer																							
A.01	Meerprogramma opstellen op basis daarvan inloggen (apparatuur of dienst)																							
A.02	Opstellen handboek verkeer																							
A.04	Investisatie en aanpak verkeersborden en bewegwijzering																							

Verklaring kleurcode kosten:	
	(gedeeltelijk) subsidieaanvraag
	onderzoeken/campagnes
	remmingen Kragten
	remmingen gemeente

Alle maatregelen uit het GVVP zijn onderdeel van de categorieën nu-acties en later. De maatregelen worden aangeduid met de nummers uit het GVVP en de beginletters van de 4themas

Veiligheid
Bereikbaarheid
Leefbaarheid
Duurzaamheid
Algemene maatregelen.